

המכללה לחינוך גופני ולספורט

ע"ש זינמן במכון וינגייט

עלייתה ונפילתה של "מכבי תל אביב"

כדורסל נשים

שם המגישה: נירית ברש

שם המרצה: ד"ר חיים קאופמן

תאריך: כ"ט באלול תשע"ו 02/10/2016

תוכן עניינים

עמוד	נושא
3	מבוא
4	פרק א - כניסת הכדורסל לארץ ישראל
6	פרק ב - הקמת הקבוצה ושחקניותיה הבולטות שנות ה-50 ו ה-60
9	פרק ג - שחקניותיה הבולטות- שנות ה-70 ושנות ה-80
10	פרק ד- שנות השיא של הקבוצה- שנות ה-50 ושנות ה-60
14	פרק ה- התפרקות הקבוצה
17	סיכום
18	ביבליוגרפיה
	נספחים
19	- ראיונות עם שחקניות עבר
27	- טבלאות זכיות , ניצחונות והפסדים
42	- תצלומים

מבוא

כדורסל הנשים כולל בתוכו קבוצות רבות, ביניהן קבוצת הכדורסל של מכבי תל אביב. הקבוצה פעלה בין השנים 1957 ועד תחילת שנות האלפיים. וכללה סגל של 13 שחקניות שהיו ספורטאיות מצטיינות בצעירותן.

בעבודה זו אספתי נתונים על ידי כך שקיימתי ראיונות אישיים עם 5 שחקניות עבר מתוך סגל שמנה 13 שחקניות בולטות, בהם שאלתי את השחקניות 16 שאלות, החל מהפן המקצועי ועד לפן האישי. התשובות לשאלותיי במקביל לספרות המקצועית, החל ממאמרים, גזרי עיתונות, כתבי עת, ארכיון ספריית וינגייט וספרים, עזרו לי לקבל תמונת רקע היסטורית על התקופה שלאחר מלחמת העצמאות בעיר תל אביב-יפו, הנסיעות לאימונים בצל המצב הביטחוני הרעוע, השיקול הכלכלי לשחק, השיקול המקצועי, הקשר בין המאמנים לבין שחקניות הקבוצה, הקשר בין השחקניות, המשחקים הרצופים, האולמות, המגרשים, תנאי המשחק, המשחקים בתנאי מזג האוויר, בחורף, בקיץ, בקור ובחום. שנות פעילות הקבוצה, שנות השיא, עד לשנת התפרקותה. באמצעות הראיונות האישיים ובאמצעות הסיפורות המקצועית אתאר את הסיבות להתפרקותה של הקבוצה ולאי הצלחת כדורסל הנשים בארץ בהשוואה לכדורסל הגברים.

בעבודה זו בחרתי להתמקד בארבעה פרקים:

פרק הראשון אתמקד בהתפתחות ענף הכדורסל בישראל וספורט הנשים. תוך סקירת ענף הכדורסל החל משנות השלושים ועד לשנת 1958, שנים בהן הוקמה קבוצת כדורסל הנשים של מכבי תל אביב. תוך התייחסות לפירוד בין אגודת מכבי לבין אגודת הפועל.

פרק השני אתמקד בשנת הקמתה של קבוצת הכדורסל מכבי תל אביב ושחקניותיה הבולטות בשנות החמישים והשישים. הפרק יסקור את שנת הקמתה, יתאר את הרקע ההיסטורי של אותה תקופה, וייתחם בפירוט לסגל הקבוצה: השחקניות והמאמנים.

פרק השלישי אתמקד בשחקניותיה הבולטות בשנות השבעים והשמונים.

פרק הרביעי אתמקד בשנות השיא של קבוצת הכדורסל מכבי תל אביב – שנות החמישים והשישים. הפרק יסקור את שנות פועלה של הקבוצה תוך פירוט המשחקים, פירוט זכויות הקבוצה בליגה הסדירה, בגביע המדינה ובהתמודדויות במפעלים הבינלאומיים.

פרק החמישי אתמקד בהתפרקותה של קבוצת הכדורסל מכבי תל אביב תוך התייחסות לענף הכדורסל הנשי בישראל. הפרק יסקור את הסיבות להתפרקות הקבוצה, החל מהפן האישי דרך עיני השחקניות, דרך איסוף הנתונים מהראיונות האישיים עם חמש שחקניות עבר, ומהספרות המקצועית. ובנוסף, נקודת מבט על ענף הכדורסל הנשי בישראל.

בנוסף, אצרף את הנספחים לעבודה הסמינריונית.

הנספחים יכללו את הראיונות האישיים עם: דפנה אטלס, מרים בן עזר, אביבה ליכטבלאו-בלס, רונית גיל-שרף ומלכה רווח-ברש.

בנוסף אצרף את טבלאות ותוצאות משחקי הגמר בכדורסל נשים בישראל, טבלת זכויות, ומחזיקות הגביע, ובסוף אצרף תצלומים אותנטיים המציגים את סגל הקבוצה.

מקריאת העבודה ניתן להיחשף לקבוצת כדורסל שהייתה קיימת ואיננה עוד, החל משנות החמישים ועד לשנות האלפיים המוקדמות. קבוצה שהייתה בשיאה, וממנה צמחו שחקניות כישרוניות שהביאו אך ורק גאווה למדינת ישראל. וגם היום, לאחר עשורים רבים, אפשר להבין כמה חדות המשחק טמונה בהם. אהבה גורפת למשחק הכדורסל, ללא שיקולים כלכליים ופוליטיים. כאשר משפט אחד חקוק בזכרון - "הליגה מתה - יחי הגביע".

פרק א: כניסת הכדורסל לארץ ישראל

הכדורסל הישראלי ידע עליות ומורדות. כבר בשנות השלושים והארבעים, בצל מלחמת העצמאות ומלחמת השחרור, שחקנים שייצגו את מדינת ישראל במשחקים בזירה הלאומית ובזירה הבין לאומית, ייצגו את ישראל גם בשדה הקרב, היו רשומים באיגוד הכדורסל, בליגה הסדירה, ותרמו להישגים הספורטיביים במשחקי הכדורסל בישראל, באירופה ובאסיה.

אגודת הספורט הוותיקה ביותר, ולמעשה מועדון הספורט הראשון בישראל נקרא "ראשון לציון יפו", לימים "מכבי תל אביב", שהוקם בשנת 1906 על ידי ד"ר ליאו כהן, רופאה של הגימנסיה העברית יפו, ועל ידי יחזקאל חנקין. באגודה פעלו 25 מתעמלים והועמדו לרשותם מתח, מקבילים ומשקולות (אתר מכבי ישראל, 2016), כיום חברות במכבי 200 אגודות ספורט ב-34 ענפי ספורט אולימפיים שונים כדוגמת כדורגל, כדורסל וספורט נשים (הסתדרות עולמית מכבי, 1971).

בתחילת שנות השלושים, במגרש הכדורגל הישן ברחוב סלמה ניצבו שני סלים עשויים מעץ, והם היוו את הבסיס לכדורסל בארץ ישראל. כשהועתק המגרש למרכז העיר, סמוך למועדון מכבי תל אביב חלה התעוררות במשחק. במכביה השנייה שנערכה בשנת 1935, נכלל הכדורסל בתוכנית ואורגן טורניר ראשון בארץ. הטורניר נערך בבנייני יריד המזרח בצפון תל אביב והשתתפו בו ארבע מדינות ביניהם: סוריה, תורכיה, מצרים וישראל. במקביל לטורניר הגברים, נערך גם טורניר נשים בהשתתפות נבחרות צרפת, פולין וישראל (יעקבסון ופז, 1982).

מגרש מכבי תל אביב ברחוב המכבי, היה מגרש מודרני והיווה מקום מפגש מרכזי בתל אביב של אותם הימים. כאשר לקבוצת הכדורסל של מכבי תל אביב לא היה יריב ראוי. אך בשנת 1935, הגיע דב בולק פרוסק שעלה מפולין ויסד את קבוצת "הפועל תל אביב", ובכך רמז לראשי מכבי שיש יריב חדש בעיר.

שנות ה-30 וה-40 ביטאו באופן משמעותי את הפירוד בין אגודת מכבי לאגודת הפועל. פירוד זה נראה בענפי הספורט השונים בצורה מובהקת, במיוחד בענף הכדורסל.

בשנת 1936, התקיים הדרכי הראשון, קבוצת הפועל מול קבוצת מכבי, משחק שהניח את אבן היסוד למשחקי הדרכי שמתקיימים עד היום. בשנת 1949 הגיע אחד מגדולי המאמנים בארצות הברית, נט הולמן, שהפך את משחק הכדורסל למשחק מודרני יותר. וגרם לתנופה למשחק שהוקפא בגלל מלחמת השחרור.

עם כיבוש ארץ ישראל על ידי האנגלים התחדשו פעולות הספורט באגודת מכבי. אז התגבשה כבר קבוצת הכדורגל הראשונה בעיר תל אביב, שהתמודדה בתחרויות רבות מול קבוצות של הצבא הבריטי. קבוצת הכדורגל היוותה גרעין מרכזי ויצב לקבוצת מכבי תל אביב. עם הזמן נוספו למכבי תל אביב מחלקות נוספות כדוגמת מחלקת ההתעמלות, מחלקת אתלטיקה קלה, שהגיעו להישגים ספורטיביים יפים. כאשר אגודת מכבי תל אביב כללה כ- 12 ענפי ספורט שונים (הסתדרות מכבי ישראל, 1972) שאחת מהן היא מחלקת הכדורסל.

נבחרת הנשים של ישראל הייתה הראשונה שהוזמנה על ידי התאחדות הספורט ליטול חלק במשחקי אליפות אירופה בעיר בודפשט אשר בהונגריה בשנת 1950. וכללה שחקניות שהגיעו גם מהפועל וגם ממכבי. אשר אומנו על ידי- ברוך שפרלינג ממכבי, ואהרון עמישב מהפועל. הנבחרת ניצחה במשחק אחד מתוך שישה משחקים. משחקי ליגת הנשים החלו בשנת 1958 ותחרויות הגביע החלו בשנת 1960, בו זכתה קבוצת הנשים של מכבי בגביע על קבוצת "הפועל גן שמואל". בשנת 1962 החלו להשתתף בגביע אירופה לנשים, כאשר קבוצת "הפועל תל אביב" היא הראשונה שהשתתפה בגביע האלופות במשחקה מול סלאביה סופיה מבולגריה (יעקבסון ופז, 1982).

בשנות החמישים העיר תל אביב התאפיינה בפעילות גופנית ענפה, בעיר היו 424 מתקני ספורט שכללו אולמות התעמלות, בריכות שחייה, מגרשי כדורגל, מגרשי כדורסל, מגרשי טניס, ושלושה אצטדיונים. כאשר בעונת 1953 / 1954 זכתה קבוצת הכדורגל של מכבי תל אביב באליפות הרביעית ובגביע המדינה.

קבוצת הכדורסל של "מכבי תל אביב" (גברים) זכתה באליפות הראשונה כבר בשנת 1954, ומאז זכתה שמונה פעמים נוספות, ובגביע המדינה - שבע פעמים.

בשנת 1958 השתתפה הקבוצה לראשונה במשחקי גביע אירופה לאלופות , והעיר התאפיינה בפעילות מגוונת של גופים ומוסדות תרבותיים ואמנותיים (ביגר ושביט , 2013).

העיר תל אביב הייתה ועודה המרכז המנהלי של הספורט בישראל, ובה עשרות ארגונים וגופי ספורט, כדוגמת ההתאחדות לכדורגל, איגוד הכדורסל, הוועד האולימפי, איגוד הטניס, השחמט, מרכז "הפועל", "בית"ר", "אליצור", "אס"א" ו"מכבי" (ויקפדיה , 2016).

שנת 1957 היתה השנה התשיעית לעצמאותה של מדינת ישראל בהנהגתו של ראש הממשלה דאז דוד בן גוריון ז"ל. בתחילת חודש מרץ נסוגה ישראל מסיני לאחר מבצע קדש לכיבוש חצי האי סיני והשגת השליטה על תעלת סואץ, וזאת לאחר שמצרים הודיעה כי ברצונה להלאים את תעלת סואץ והתחילה בשורת פעולות טרור כנגד מדינת ישראל. אז מוקד המתרחות עבר לגבול הסורי, וצה"ל ניסה לייצב את קו הגבול בכל עת בכדי להעניק לתושבי מדינת ישראל באשר הם: בקיבוצים, במושבים, במושבות ובהתיישבות העירונית, ביטחון שוטף (ואלד, 2000). אחת משחקניות הקבוצה, עליה אספר בהמשך, מספרת על הנסיעה לאחד המשחקים באשדות יעקב בתקופה בה הסורים ירו על האזור קטיושות: **"באמצע הנסיעה, עם האזעקה, התחבאנו בתעלות שבצידי הכביש. ותוך כדי המשחק שנערך במגרש פתוח ברחנו למקלטים בקיבוץ"** (ראיון עם מלכה רווח- ברש, 2015).

הספורט במדינת ישראל עלה על דרך חדשה כהמשך ישיר לתקופת עצמאותה של מדינת ישראל, דבר שבלט בשיתוף הפעולה בין אגודת "מכבי" לאגודת "הפועל" בהתאחדות הספורט ובוועד האולימפי, ובהקמת ועדה בה הוחלט להקים את רשות הספורט הממלכתית במסגרת משרד החינוך והתרבות בראשות ראובן דפני ואחריו עשהאל בן דוד. כאשר מטרת העל של הרשות הייתה לעודד את הפעילות הספורטיבית בישראל. שנת 1949 היוותה שנת מיפנה בכדורסל הישראלי, כאשר נט הולמן הפך אותו למשחק מודרני יותר.

אגודת מכבי כללה גם את קבוצת הנשים, שהיוותה את הקבוצה הראשונה שייצגה את ישראל בזירה הבינלאומית. קבוצת הנשים של מכבי תל אביב הוקמה בסוף שנות החמישים, בשנת 1957, ושיחקה באופן רצוף כשהיא זוכה בכל האליפויות, הן בגביע והן באליפות המדינה, ובגביע "הלנה רובינשטיין", וכמובן השתתפות באליפות אירופה כקבוצה אלופה מובילה בישראל (פז וזמרי, 1988). במקביל אליה הוקמה קבוצת "הפועל תל אביב" ששיחקה בצידה השני של העיר תל אביב. היריבות בין שתי הקבוצות החלה בשנות ה-60 וה-70, ושיאה היה הדרבי בין שתי הקבוצות, שהפך למאבק על אליפות המדינה מידי שנה, כשבדרך כלל נשות "מכבי תל אביב" זכו. הבעיה המרכזית הייתה בליגת כדורסל הנשים, כי היה פער גדול בין שתי הקבוצות התל אביביות לשאר הקבוצות. שתיהן זכו בתארים רבים, ורק קבוצות מעטות הצליחו להתקרב לצמרת הכדורסל הישראלית.

מאמנה של מכבי תל אביב היה אברהם פסח, אותו בנוות הקבוצה כיבדו מאוד. רצינותו וידיעת המשחק שלו הביאה את האליפויות שבדרך. את אימוניה ערכה הקבוצה במגרש מכבי תל אביב הישן ליד "קולנוע אוריון", ביחד עם שחקני קבוצת הגברים של מכבי תל אביב כמו תנחום כהן- מינץ, מיקי ברקוביץ ואחרים. קבוצתו כללה נשים שהחלו את דרכן הספורטיבית במועדון "מכבי" התל אביבי, מקבוצת נשים יוצאות תנועת "הצופים", מקבוצת נשים שהחלו את דרכן בקבוצת "הפועל", כמו רחל (ריימן) שבט ששיחקה במשחק גמר גביע המדינה עם 14 נקודות נגד קבוצת "מעגן-מיכאל". ושחקניות נוספות שהחלו את דרכן בתנועת "השומר הצעיר". הרכב הגילאים היה מגוון, החל מגיל 19 ועד סוף שנות ה-30. נשים נשואות ואף אימהות (ספורט, 1977). הסגל כלל שחקניות שלא החמיצו אימונים ומשחק, אפילו מול הקבוצה החלשה ביותר. והיחסים בין בנוות הקבוצה היו יוצאים מן הכלל והתבססו על שילוב בין צעירות וותיקות, מרץ וניסיון. כאשר הסיסמא של בנוות הקבוצה הייתה "הליגה מתה - יחי הגביע" (נאה, 1964). הן היו ספורטאיות מצטיינות בצעירותן, שהגיעו בדרך לא דרך למכבי.

שחקנית בולטת הייתה **צילה אופנטיר** שנולדה בגרמניה בתאריך- 09/10/1932, ושיחקה בעמדת ה- Small Forward. שיחקה במכבי ת"א בהיותה מורה להתעמלות, זכתה בשתי אליפויות וארבעה גביעים. נמנתה בגיל 18 על נבחרת ישראל הראשונה ששיחקה באליפות אירופה בבודפשט בשנת 1950. שם רשמה שבע הופעות. שיחקה אחת עשרה שנה בקבוצה. כשפרשה בשנת 1968, הפכה להיות מנהלת נבחרת הנשים של ישראל. כמוה שיחקה גם **שרה אלוני** שנולדה בישראל בתאריך- 26/12/1933, ושיחקה בעמדת ה- Shooting Guard, והחלה את דרכה במכבי ת"א בהיותה מורה. הובילה אותה לזכייה בגביע המדינה הראשון בשנת 1959, עם 12 נקודות במשחק הגמר. שימשה קפטנית הקבוצה, בה זכתה עם הקבוצה גם בשלוש אליפויות וארבעה גביעים. לאחר מכן שיחקה במכבי דרום.

תמר שומכר נולדה בישראל בתאריך- 26/12/1933, ושיחקה בעמדת ה-Shooting Guard. הייתה אתלטית וכדורסלנית ישראלית. שיחקה 11 שנה במכבי תל אביב. הייתה קפטנית נבחרת ישראל בכדורסל נשים, אלופת ישראל, שיאנית ישראל בענף קפיצה לרוחק ואלופת ישראל בקפיצה לגובה. ייצגה את ישראל באולימפיאדת הלסינקי 1952, והשתתפה באליפות אירופה בכדורסל לנשים שנערכה בבודפשט שבהונגריה בשנת 1950.

אחת השחקניות הבולטות הייתה **אביבה ליכטבלאו-בלס** שנולדה בישראל בתאריך- 25/10/1943, ושיחקה בעמדת ה-Shooting Guard. אביבה הייתה כוכבת מכבי ת"א בשנות השישים, והתחילה את שנותיה במכבי בתור חיילת. בעברה הייתה אתלטית מצטיינת שזכתה באליפות ישראל בענף הדיפת כדור ברזל ובזריקת דיסקוס. בת לפרידה, סגנית אלופת אירופה בזריקת דיסקוס 1932, ודוד, שהיה אלוף ישראל בריצות קצרות. בעונתה הראשונה במכבי ת"א הובילה את הקבוצה לזכייה בגביע המדינה עם 22 נקודות בגמר מול הפועל ת"א. זכתה בעשרה גביעי המדינה ובשמונה אליפויות. קלעה 25 נקודות בזכייה האחרונה של מכבי בגביע בשנת 1976. רשמה 15 הופעות במדי הנבחרת בהן קלעה 170 נקודות.

"הקבוצה בה התחלתי לשחק, הפועל גבעתיים, התפרקה והחלטתי לעבור למכבי תל אביב שהייתה בין הקבוצות המובילות בארץ, ביחד איתי עברו למכבי: דפנה אטלס (צור), שרי גולובי (וקספרס), ותמי יעקבס (הלמן), אשר המשיכו לשחק איתי במשך שנים רבות.

עד היום אני תוהה כיצד איתרע מזלי ונפלתי לקבוצה נפלאה כזאת. קבוצתנו הייתה ידועה בזכות המשחק המגובש שלה, אף אחת לא ניסתה להתבלט על חשבון השנייה, כל אחת ידעה את מקומה, הקלעיות הטובות קיבלו את מירב הכדורים מהשחקניות הפחות טובות אשר השקיעו את נשמתן בהגנה, המבוגרות אימצו את הצעירות ונתנו להן את הקרדיט המגיע. אחרי המשחקים היינו נפגשות במסיבות ועל שפת ימה של תל אביב. קפטן הקבוצה הייתה השחקנית הידועה תמר מיטל (שומכר) שעשתה עבודה נפלאה והייתה קפטן לדוגמא, תרמה רבות לגיבוש הקבוצה ועמדה בכל תוקף על זכויות השחקניות מול הנהלת מכבי. המאמן היה אברהם פסח שהרבה מושג באימון לא היה לו, אבל מספיק שהיה עומד באמצע המגרש עם חליפה אלגנטית ונועץ את מבטו, בכדי שהשחקניות יוציאו את הנשמה. ובהמשך האימון זרם מעצמו" (ראיון עם אביבה ליכטבלאו-בלס, 2015).

גם **רות זבילבסקי-זיגלמן** הייתה כוכבת מכבי ת"א החל משנות השישים והייתה שחקנית מפתח במכבי. היא נולדה בישראל בתאריך- 05/03/1944, ושיחקה בעמדת ה-Shooting Guard. החלה את שנותיה במכבי בתור חיילת, קלעה 25 נקודות בגמר הגביע בשנת 1965, ופעמיים קלעה 16 נקודות בשני הגמרים הבאים. קלעה במשחק ליגה 50 נק' כשהייתה רק בת 16. השתתפה ארבע פעמים במדי נבחרת ישראל בהן קלעה 16 נקודות.

נאוה ליפשיץ הגיעה לשחק במכבי תל אביב בגיל מאוחר יחסית. היא שיחקה בתקופה של אביבה ליכטבלאו, צילה אופנטיר ותמר שומכר. כשחקנית הצטיינה בקליעות מרחוק ובכדור ביד שמאל, דבר שהקשה על השומרות שלה. בשנת 1962 עברה לשחק במכבי תל אביב, אליה עברה מקבוצת "הפועל גן שמואל". היתה מנהלת נבחרת הנשים והשכיחה לקדם את שיוויון הספורט הנשי בארץ. נפטרה ממחלה קשה בשנת 2002.

דפנה אטלס שיחקה בעמדת ה-Shooting Guard. בילדותה רצה למרחקים קצרים וקפצה לגובה, עד שהמירה את האתלטיקה בכדורסל. דפנה שיחקה בקבוצת הפועל גבעתיים, וכשהקבוצה התפרקה עברה למכבי תל אביב, שם שיחקה 15 שנה, לצידן של חברותיה לקבוצה אביבה ושומכר. **"הגעתי למכבי מהפועל תל אביב בהמלצתה של אביבה ליכטבלאו-בלס. שתינו היינו יחד בהפועל גבעתיים במשך כמה שנים, וכאשר הקבוצה התפרקה ב-1962, אביבה עברה למכבי ת"א ואני להפועל ת"א, ואח"כ נסעתי לארה"ב. כשחזרתי אביבה שכנעה אותי לעבור למכבי ת"א.**

הקבוצה הייתה מלוכדת באופן יוצא דופן, ואפילו עתה כמעט ארבעים שנה הן שומרות על קשר. אפשר להגיד שהיינו משפחה. הייחודיות שלה הייתה היחסים הנפלאים שנוצרו הן בזמן האימונים והן בזמן המשחקים. כמובן צריך לציין את המאמן אברהם פסח שהקבוצה הייתה בבת עינו, והוא למעשה הוליך אותה להיות הקבוצה הטובה ביותר בארץ למשך

תקופה מאד ארוכה. גם צריך לציין את נוח קליגר שתרם הרבה ויחד איתו הרבה עסקנים כמו צגלה, שמלוק, קונפורטי ואחרים" (ראיון עם דפנה אטלס, 2015).

שחקנית עבר נוספת הייתה **מרים בן עזר** שנולדה בישראל בתאריך -09/06/1946, שיחקה בעמדת ה-Shooting Guard. וייצגה את ישראל 4 פעמים בנבחרת.

כשמרים נשאלה "מה ייחד את הקבוצה?" היא ענתה: **"המיוחד בקבוצה שלנו היה המרקם האנושי של הבנות. כולן היו אינטליגנטיות, אכפתיות, מוסריות ובנות אדם"** (ראיון עם מרים בן עזר, 2015).

שחקנית עבר נוספת הייתה **מלכה רווח- ברש** שנולדה בישראל בתאריך 28/12/1949, ושיחקה בעמדת ה-Shooting Guard. משנת 1964 ועד שנת 1980. בעברה הייתה אתלטית מצטיינת בענף קפיצה לגובה. שיחקה הן בנבחרת הנערות והן בנבחרת הנשים של ישראל. **"עסקתי באתלטיקה קלה, הייתי אלופת הנוער של תל אביב בקפיצה לגובה, והתאמנתי באגודת מכבי ת"א באתלטיקה. כשהמאמנים שלי היו: מנחם קורמן ואברהם גרין. עסקן של מכבי הציע לי לעבור לשחק כדורסל בגלל שהייתי אתלטית, וכך עברתי קודם למכבי דרום ואח"כ למכבי ת"א".** לדבריה: **"בקבוצת מכבי ת"א היינו בני משפחה. חברות טובות. ולראייה לכך- שעד היום, בכל יום עצמאות, אנחנו נפגשות בביתה של אחת הבנות שיש לה בית קרקע, ועושות על האש ומעבירות זיכרונות. היו שנים שגם שמעון מזרחי היה בא. אנחנו מזמינות אנשים שהיו בקשר איתנו בתקופת הכדורסל שלנו, מהאפסנאי ועד מנהל הקבוצות, ואלו מפגשים מרתקים. במשך השנה אנו שומרות על קשר ונפגשות מידי פעם בת"א. אגב, לפגישות של יום העצמאות גם הבעלים באים וכולנו משפחה אחת. המאמן שלנו אז היה אברהם פסח, שהיה מאמן גדול והכרנו אותו כי הוא אימן גם את נבחרת הנשים. היה לנו קשר חם וטוב. כולנו היינו כמו משפחה גדולה. התקופה בה שיחקתי במכבי ת"א הייתה התקופה הטובה והיפה ביותר בחיי!!!"** (ראיון עם מלכה רווח- ברש, 2015).

שחקנית נוספת הייתה **אהובה דוברובין** ששיחקה 11 שנה בקבוצה, ואימנה את קבוצת הגברים של הפועל רמת השרון. שם הכירה את בעלה לעתיד, מזכיר סניף "הפועל" ברמת השרון (ספורט, 1977).

ישראלה מלחי-דירקס שיחקה בעמדת ה-Shooting Guard. שיחקה גם בנבחרת ישראל וגם בנבחרת בלגיה. קודם לכן שיחקה במכבי דרום / רמת חן. רשמה 8 הופעות במדי הנבחרת בהן קלעה 91 נקודות. הובילה את ישראל לניצחון על אוסטרליה במוקדמות אליפות אירופה בשנת 1972 עם 24 נקודות. ארבע שנים לאחר מכן ניצחה את ישראל עם בלגיה במשחק שנערך בירושלים. נפטרה בגיל 50 ממחלה.

סגל הקבוצה הוביל את "מכבי תל אביב" לנצחונות רבים לאורך השנים ולעמדת מפתח בכדורסל הישראלי (ראה פרק ד: שנות השיא של הקבוצה- שנות ה-50 וה-60).

פרק ג: שחקניותיה הבולטות- שנות ה-70 ושנות ה-80

שחקניות נוספות שיחקו בקבוצת הכדורסל של מכבי תל אביב, אך הן לא היו את עמוד התווך של הקבוצה כפי שהיו השחקניות בשנות החמישים והשישים. ניכר שהשחקניות נתנו את הנשמה ואת הלב למען הקבוצה, השחקניות והמאמן, אך עדיין החל משנות ה-70 קבוצת הכדורסל של מכבי תל אביב החלה לאבד מיוקרתה, מעמדה ועוצמתה, עד להתפרקותה בראשית שנות האלפיים.

רונית גיל- שרף נולדה בישראל בתאריך- 12/09/1952, ושיחקה בעמדת ה- Shooting Guard בקבוצת מכבי תל אביב ומכבי דרום / רמת חן. ו-20 פעם בנבחרת ישראל. **"הלכתי לשחק בהפועל תל אביב כי המורה שלי בבית ספר בלפור שלח אותי לשם. לא הוציאו לי כרטיס שחקן, ואז מישהו אמר לו שמכבי תל אביב יותר קרובה לבית שלי, ושכדאי לנסות שם, אז עברתי ומאז הייתי שם".** נישאה לצביקה שרף, מאמן נבחרת הקדטים של ישראל, עוזר מאמן הנבחרת הלאומית, מאמן מכבי תל אביב בעבר, ומאמן מכבי אשדוד בהווה. לדבריה **"היו יחסים מיוחדים בין המאמן והקבוצה כי זו הייתה קבוצה מאוד מגובשת. כולן היו חברות טובות עם עליות וירידות, אבל היו נפגשות גם מחוץ לקווים"** (ראיון עם רונית גיל- שרף, 2015).

שחקנית בולטת נוספת מאותה תקופה הייתה **פנינה בריאלובסקי** שנולדה בישראל בתאריך 31/12/1963, ושיחקה בעמדת ה- Shooting Guard. פנינה גדלה בהפועל חולון. שיחקה במכבי ת"א, רמת חן ואליצור ראש"צ. סיימה את הקריירה באליצור חולון. שיחקה שנים ארוכות בנבחרת ישראל ואף השתתפה באליפות אירופה בשנת 1991. עד פרישתה בגיל 40. חלק משחקניות מכבי אף נישאו לגברים שעסקו בספורט, כדוגמת תמר שומכר שנישאה לשמואל שומכר, מנהל מחלקת הספורט בעיריית תל אביב, שופט כדורסל, ומורה להתעמלות.

שחקניות נוספות הגיעו לקבוצת הנשים של מכבי תל אביב בשנותיה המאוחרות: **נירה ביטרן** הייתה מורה להתעמלות ששיחקה במכבי, **אדיה בארנס** שיחקה בעמדת ה- Small Forward. בעבר כיכבה בארנס גם בבני יהודה ובמכבי ת"א. **רחל גזסטר** הגיעה למכבי בשנת 1974. כשחקנית גבוהה ששיחקה בעמדת הציר, עזרה בקליטת כדורים חוזרים מהסל. שיחקה עד שנת 1988.

יעל אלכסנדרוני הגיעה למכבי בשנת 1984. שיחקה לצדן של הבנות הצעירות של הקבוצה, אלו שעלו לפניה מקבוצת "מכבי דרום תל אביב", כמו רבקה אלקלעי, רונית גיל ומלכה רווח. שיחקה עד שנת 1988. **תמר הלמן ושרה וכספרס** שירתו בצבא ושיחקו בקבוצה, **דליה וארון** הייתה עקרת בית. **פועה מושקוביץ** שיחקה בקבוצה, אך נעדרה מהאימונים בגלל לידה. **לאה פריצק** חזרה לאימונים לאחר הפסקה קצרה. **ונינה סביסלוצקי** הייתה אחראית הקבוצה.

שחקניות מכבי תל אביב היו לזוכות הכמעט בלעדיות במהלך שני העשורים הראשונים- בשנות ה-60, ובשנות ה-70. כאשר רובן שיחקו באותה תקופה גם בנבחרת הנערות והנשים של ישראל, וייצגו אותה בכל המפעלים הבינלאומיים, במדינות רבות באירופה. כמו אליפות אירופה לנערות, או אליפות אירופה לקבוצות אלופות. **"במלחמת ששת הימים נסענו לאיטליה",** לדבריי רונית גיל, **"כאלופות המדינה נסענו בחשש, אבל התקבלנו במחיאות כפיים על ידי הקבוצה המארחת והקהל הרב שנכח במשחק. אז לא ערבבו פוליטיקה בספורט כמו שנהוג היום"** (ראיון עם רונית גיל- שרף, 2015). בדומה לקבוצת הגברים של האגודה, אותם אנשים שישבו בראשה, יושב ראש האגודה, וכל האנשים שמסביב, ניהלו את קבוצת הנשים של האגודה באותה אחריות ורצינות.

בשנת 1973 החליטה אגודת מכבי תל אביב, בניהולו של שמעון מזרחי, שהפעילה שתי קבוצות כדורסל נשים, להעביר אחת מהן לרמת חן. הקבוצה נקראה אז "מכבי דרום / רמת חן". בשנת 1975 החלה הקבוצה לשחק במגרש בכפר המכביה, העפילה לגמר גביע המדינה, והפסידה לקבוצת האם- מכבי תל אביב.

פרק ד: שנות השיא של הקבוצה- שנות ה-50 ושנות ה-60

במקביל למשחקי הליגות והגביע בין הגברים, נערכו משחקים זהים גם בין הנשים. כאשר ליגת הנשים החלה בשנת 1958, וכבר כעבור שנה נערכו משחקי הגביע הראשונים. ליגת העל לכדורסל נשים הוקמה בשנת 1957. ובלטו בה שתי אגודות כדורסל נשים ותיקות ומרכזיות- "מכבי תל אביב" ו"הפועל תל אביב".

בתקופה זו ליגת הנשים התאפיינה בקבוצות רבות שבאו מהמפעל ההתיישבותי. כלומר מקיבוצים שונים בכל רחבי הארץ. **"זכורות לי נסיעות רבות בכל רחבי הארץ, מאשדות יעקב בצפון דרך מעגן מיכאל ועד לבאר שבע בדרום, וקיבוץ יד מרדכי. תמיד היינו בדרכים, וזה היה חלק משמעותי בגיבוש הקבוצה. גם בתקופת מלחמת ששת הימים ומלחמת שלום הגליל המשכנו להתאמן ולשחק, וחוינו חוויות בנסיעות למגרשים הסמוכים לקווי העימות- גבולות המדינה. הליגה התקיימה כרגיל ויש לציין שהיינו מאוד צעירות, אבל הגענו ונסענו לכל משחקי החוץ"** (ראיון עם רות זבילבסקי- זיגלמן, 2015).

קבוצת הנשים של מכבי תל אביב התמודדה בליגה בין השנים 1954-1976, ידעה נצחונות רבים והנחילה תבוסות כואבות לקבוצות צמרת.

שנות החמישים

הקבוצה בליגה

אחת הקבוצות לה מכבי הנחילה תבוסה הייתה בית"ר רמת גן, אותה מכבי ניצחה בתוצאה 19-114. במשחק זה אביבה ליכטבלאו, אחת השחקניות הבולטות בקבוצה, קלעה 40 נקודות.

אותה אביבה ליכטבלאו, הובילה יחד עם הלמן את קבוצתה אל הגמר, באולם הכדורסל בנען, מול 300 צופים. במסגרת משחקי חצי גמר הגביע, נערך משחק בין קבוצת מכבי תל אביב גברה על הפועל ירושלים בתוצאה 32-47. שחקניות מכבי תל אביב התחילו את המשחק ברמה בינונית, אך התאוששו במחצית השנייה. ליכטבלאו והלמן הובילו עם 13 נקודות, צור עם 6, אלוני ומשגב עם 5, דוברובין וליפשיץ עם 2 נקודות, ושומכר עם נקודה.

החל משנת 1954 ועד שנת 1959, מכבי שמרה על מיקומה בראש הטבלה, אך מאז ומתמיד קבוצת הכדורסל של הפועל תל אביב התמודדה ראש בראש עם קבוצת הכדורסל של מכבי תל אביב, אך קבוצות נוספות התמודדו נגד מכבי בליגה וניסו לתפוס את מיקומה בטבלת הזכיות.

דוגמא טובה לכך הוא הדרבי התל אביבי לנשים, בו, שחקנית מכבי, רות זבילבסקי זרקה לסל בשניות האחרונות של הרבע השלישי, כאשר התוצאה הייתה 31-34 להפועל, הכדור נכנס לסל, ויכוח חריף פרץ במגרש, עד לאישור הסל על ידי השופטים שהתייעצו במשך 15 דקות. ברבע הרביעי נכנסה אביבה ליכטבלאו לפעולה, קלעה 8 נקודות רצופות בשלוש דקות, ושחקניות מכבי זכו בניצחון 39-44 על בנות הפועל.

קבוצת הכדורסל של הפועל חולון שמרה על המקום השני בטבלה בין השנים 1954 ו-1955, הפועל מעין ברוך התמקמה במקום הרביעי בשנת 1954, מכבי דרום התמקמה במקום השלישי בשנים 1955 ו-1957, אחריי קבוצת הכדורסל של הפועל תל אביב.

קבוצות רבות נוספות התמודדו לאורך השנים בזירת הליגה בישראל, אך לא סיכנו את מעמדה של מכבי ומיקומה בליגה. קבוצות כדורסל כדוגמת מכבי חיפה, שבשנת 1954 מיקומה בטבלה היה שביעי, הפועל אשדות יעקב שבשנת 1954, מיקומה בטבלה היה חמישי, קבוצת הכדורסל של הפועל משמר העמק ששמרה על המקום השישי בשנת 1954. קבוצת הכדורסל של הפועל חיפה שהתמקמה במקום השמיני בשנת 1954, הפועל גבעת ברנר, אליצור תל אביב...

הקבוצה בגביע

זכויות בגביע המדינה

בין השנים 1958 ל-1959, קבוצת הכדורסל של מכבי תל אביב החזיקה בגביע המדינה, לאחר שניצחה את קבוצת הכדורסל של הפועל גן שמואל, בתוצאה 42-33 (ראה פרק נספחים עמוד 27).

הקבוצה במפעלים בינלאומיים

מכבי תל אביב החלה את השתתפותה במפעלים הבינלאומיים במשחקים ידידותיים כבר בשנת 1959, בזירה האירופית:

בחודש יולי 1959, התמודדה מול קבוצת אודינזיה איטליה, אך נוצחה בתוצאה 40-70. בנוסף התמודדה מול קבוצת פיקארדו ברצלונה, וגם מולה לא צלחה, בתוצאה 47:54.

לאורך חודש יולי 1959, מכבי תל אביב התמודדה מול קבוצות נוספות, אך הפסידה להן:

מול מונפאראן צרפת בתוצאה 32:51, מול הכוכב האדום בלגראד בתוצאה 47:72, מול טולון צרפת בתוצאה 25:52, מול פיאט איטליה בתוצאה 28:47, מול קלרמון פוראן צרפת בתוצאה 28:58, ולבסוף, מול אנקונה איטליה בתוצאה 31:40.

המשחקים הראו עליונות ברורה של הכדורסלניות הזרות לעומת כדורסלניות מכבי תל אביב שלהן היה חסרה טכניקה, וניסיון משחק. אך עם תחילת שנות השישים, קבוצת הכדורסל של מכבי תל אביב החלה לצבור תאוצת משחק והחלה לגבור על קבוצות רבות בזירות השונות.

שנות השישים

הקבוצה בליגה

בין השנים 1960 ו-1961 קבוצת הכדורסל של מכבי תל אביב ירדה למקום השני בטבלת הליגה, אחריי קבוצת הכדורסל של הפועל תל אביב, בשנת 1962 חזרה להוביל את הליגה, למעט משחק אחד בשנת 1965 בו קבוצת הכדורסל של הפועל ירושלים גברה על מכבי תל אביב בתוצאה 38-40. בעקבות המשחק ירדה קבוצת מכבי תל אביב למקום השלישי וכך איבדה את הסיכוי לזכות בכתר. אביבה ליכטבלאו בלטה במכבי עם 13 נקודות מהשדה.

בשנת 1967, שוב איבדה את מקומה לקבוצת הכדורסל של הפועל תל אביב. כך גם לאורך השנים הבאות- 1970, ושנת 1971, בהן שוב הובילה את הליגה, עד לשנת 1976, עם ירידתה לליגה הלאומית.

הקבוצה בגביע

זכויות בגביע המדינה

דוגמא טובה לשליטתה הבלתי מעורערת של מכבי תל אביב בליגה, הוא הניצחון של כדורסלניות מכבי תל אביב את בנות מכבי קריית מוצקין בתוצאה 35-71. התל אביביות שלטו במגרש בצורה מוחלטת, וכבר בפתיחה רכשו יתרון שלא נשמט מידיהן עד לשריקת הסיום. אף עם החלפת שחקניות החמישייה הראשונה לקראת סוף המשחק. ובכך זכתה קבוצת מכבי תל אביב בפעם הרביעית ברציפות בגביע המדינה בכדורסל.

רות זבילבסקי ותמר שומכר בלטו עם 16 נקודות, אביבה ליכטבלאו עם 12, ליפשיץ עם 10, צור והלמן עם 6 נקודות, משגב עם 3, ווידנפלד עם 2 נקודות.

"במשך שנים רבות היינו אלופות המדינה ומחזיקות גביע, לכן כל פעם שהקפנו את המגרש עם הגביע בידינו היה רגע של שיא" (ראיון עם אביבה ליכטבלאו- בלס, 2015).

החל משנת 1960 הובילה מכבי את טבלת הזכויות בגביע המדינה. למעט 3 פעמים בהן הגביע נשמט מידהן של שחקניות הקבוצה: בשנת 1962, בה קבוצת הפועל תל אביב זכתה בגביע המדינה, ובשנת 1968, בה קבוצת הפועל מעגן מיכאל זכתה, ובשנת 1973, קבוצת הפועל תל אביב זכתה בגביע המדינה.

לאורך השנים, כבר משנת 1959, שחקניות מכבי הנחילו נצחונות לקראת זכייתן בגביע המדינה. עד לשנת 1976, בה למעשה איבדה את שליטתה, והדרדרה לליגה הלאומית.

ביסוס מעמדה בליגה הבכירה בישראל החל בראשית שנות השישים, כבר בשנת 1962, בה ניצחה את קבוצת הפועל ירושלים, בתוצאה 43-36. שנה לאחר מכן, שנת 1963, ניצחה את קבוצת הפועל תל אביב, יריבתה הוותיקה, בתוצאה 56-43. לאורך שנות השישים מכבי תל אביב ידעה ניצחונות רבים ואף הנחילה תבוסות כואבות לקבוצות רבות בצמרת הכדורסל הישראלי. ניתן לראות גם בשנת 1964 את ניצחונה על קבוצת הכדורסל של פתח תקווה, אותה ניצחה בתוצאה 76-46. וגם בשנים לאחר מכן, שנת 1965, בה ניצחה את קבוצת מכבי קריית מוצקין, בתוצאה 71-37, שנת 1966, בה ניצחה את קבוצת הפועל תל אביב, בתוצאה 62-43, שנת 1969, בה ניצחה את קבוצת הפועל תל אביב, בתוצאה 66-52.

אחת השחקניות הבולטות והמשמעותיות במכבי תל אביב של שנות השישים הייתה אביבה ליכטבלאו-בלס שהופיעה 11 פעמים בגמר גביע המדינה עם קבוצתה, מתוכן זכתה 9 פעמים בגביע. גם רות זבילבסקי-זיגלמן ותמר שומכר הופיעו עם קבוצתן בגמר 8 פעמים, מתוכם זכו 7 פעמים בגביע. שרה אלוני, נאוה ליפשיץ, צילה אופנטיר הגיעו עם מכבי תל אביב לגמר גביע המדינה, מתוכם זכו כ-4 פעמים בגביע (ראה פרק נספחים עמוד 34).

הקבוצה במפעלים בינלאומיים

גביע אירופה לאלופות

קבוצת הנשים של מכבי תל אביב השתתפה במפעלים הבינלאומיים והתמודדה מול קבוצות צמרת ביבשת אירופה. ורגעי השיא של שחקניות מכבי תל אביב היו בהשתתפותה במשחקי גביע אירופה.

"רגע השיא בקריירה היה לשחק כל שנה באירופה על גביע אירופה" (ראיון עם דפנה אטלס, 2015).

בשנות השישים, בזירה הבינלאומית מכבי התמודדה מול קבוצות צמרת. וידעה נצחונות לצד הפסדים. בינואר 1965, הוגרלה מכבי תל אביב לשחק מול האלופה האירופית, ט.ט. ריגה. במשחק הראשון ביד אליהו, לעיני 4000 צופים, הביסה ט.ט. ריגה את מכבי ת"א בתוצאה 93:36. כעבור שבועיים נערך משחק גומלין בריגה, בו שוב ניצחו הלטביות- 96:26. מכבי ת"א הציגה משחק טוב במחצית הראשונה, בשורותיה- אביבה ליכטבלאו, תמר שומכר ואהובה דוברובין. במחצית השנייה הלטביות הגבירו את הקצב, בנוכחות 2000 צופים (ראה פרק נספחים עמוד 41). בדצמבר 1965 ניצחה קבוצת הכדורסל מכבי תל אביב, פעמיים, את האלופה התורכית, אנקרה – קוליג- מול 3000 צופים, בתוצאה- 57:27. ו- 47:26, מול 800 צופים ביד אליהו. דקות טובות היו לדפנה צור, אביבה ליכטבלאו, נאוה ליפשיץ ושרה אלוני (ראה פרק נספחים עמוד 41).

בינואר 1966 מכבי ת"א נוצחה על ידי האלופה הצ'כית, סלובאן- אורביס- 39:55, ו- 25:51. וע"י אלופת צ'כוסלובקיה, סלובאן- אורביס פראג. אשר ניצחה פעמיים ברבע הגמר מול מכבי ת"א - 55:39, לעיני 1000 צופים. ו- 51:25, לעיני 500 צופים (ראה פרק נספחים עמוד 41).

בדצמבר 1966, אלופת רומניה, קבוצת פוליטכניקה בוקרשט, ניצחה את מכבי ת"א, פעמיים, בתוצאה- 61:43 ביד אליהו, לעיני 1000 צופים. ו- 65:47 בבוקרשט, לעיני 1000 צופים (ראה פרק נספחים עמוד 41).

בשנת 1968, האלופה האוסטרית, אוניון – פיירסטון מוינה, ניצחה את מכבי ת"א ביד אליהו- 40:43, לעיני 1000 צופים. ובוינה- 57:62, לעיני 500 צופים (פז, 1968).

בשנת 1969, קבוצת רקוארו- ויצנצה מאיטליה, ניצחה את מכבי תל אביב 94:105.

בנוסף להתמודדות בזירה האירופית, שחקניות מכבי תל אביב השתתפו בטורנירים ידידותיים כדוגמת טורניר "הלנה רובינשטיין" שנערך בשנת 1964, בו השתתפו ארבעת הקבוצות הגדולות של הכדורסל הנשי- מכבי תל אביב, הפועל תל אביב, הפועל פתח תקווה ומכבי חיפה. בנות מכבי תל אביב שלטו בקצב המשחק, שמוטט את בנות הפועל, בראשות השחקניות- אביבה ליכטבלאו, זיבילבסקי והלמן.

שנות השבעים ואילך

הקבוצה בליגה

גם בשנות השבעים, עד שנת 1976, ניתן לראות את שליטתה הבלתי מעורערת בליגת העל, כבר בשנת 1971, בה ניצחה את קבוצת הפועל ירושלים, בתוצאה- 44-57, בשנת 1972, בה ניצחה את קבוצת הפועל תל אביב, בתוצאה- 56-57, בשנת 1974, בה ניצחה את קבוצת הפועל תל אביב, בתוצאה- 46-50, ועד לשנת 1975, בה ניצחה את קבוצת מכבי דרום / רמת חן, בתוצאה 47-59. בשנת 1976, ניצחה את קבוצת הפועל תל אביב, בתוצאה 59-60, ואז בשנת 1977 כבר ירדה לליגה הלאומית, ופינתה את המקום לקבוצות כמו "אליצור תל אביב", "הפועל חיפה", "אליצור חולון" ו "אליצור רמלה" (ראה פרק נספחים עמודים 28-31).

בשנת 1976 כבר ירדה לליגה הלאומית, שם שמרה על המקום הראשון בטבלת הזכויות, מול קבוצות כדוגמת – " אליצור פתח תקווה", "הפועל מעגן מיכאל", הפועל קישון". והתמודדה בזירה הלאומית עד להתפרקותה הסופית בתחילת שנות האלפיים (ראה פרק נספחים עמוד 39).

הקבוצה במפעלים בינלאומיים

בנות מכבי המשיכו לשחק בזירה הבינלאומית גם בשנות השבעים, אך ידעו הפסדים רבים. כאשר בשנת 1972, קבוצת זלוניצאר סאראייבו, ניצחה את מכבי תל אביב 65: 77, ו- 69: 78, בשנת 1973, קבוצת ראפיד בוקרשט, ניצחה את מכבי תל אביב 48: 59, ו- 41: 51, בשנת 1974, קבוצת קלרמון- פאראן מצרפת, ניצחה את מכבי תל אביב 49: 67, ו- 43: 108, ובשנת 1977, קבוצת הכוכב האדום בלגראד, ניצחה את מכבי תל אביב 55: 95, ו- 71: 90 (ראה פרק נספחים עמוד 41). קבוצת הכדורסל של מכבי תל אביב השתתפה גם במפעלים הבינלאומיים של במסגרת משחקי גביע אירופה למחזיקות גביע, בה ידעה ניצחונות והפסדים, יותר הפסדים.

גביע אירופה למחזיקות גביע

בשנת 1975, קבוצת מכבי תל אביב ניצחה את קבוצת לה- לוגייס בלגיה 111: 114, באותה שנה שיחקה מול קבוצת אקדמיה בוקרשט, אך נוצחה בתוצאה 52: 82, ו- 57: 65, בשנת 1976, קבוצת ק.ר.א.פ. מדריד ניצחה את מכבי תל אביב 114: 130, ושוב באותה שנה שיחקה מול קבוצת לה –מאן מצרפת, אך שוב נוצחה בתוצאה 54: 57, ו- 51: 84 (ראה פרק נספחים עמוד 41).

מכבי תל אביב עם 11 זכויות הובילה את הליגה. החל משנת 1958 ועד שנת 1976 (ראה פרק נספחים עמוד 39).
(1958, 1959, 1964, 1965, 1966, 1967, 1968, 1971, 1972, 1973, 1976).

הגיעה למעמד גביע המדינה כ- 15 פעמים. בהם זכתה בגביע כ- 13 פעמים. אחריה קבוצת הפועל תל אביב עם 6 זכויות בליגה, ו- 3 זכויות בגביע. קבוצת אליצור תל אביב זכתה 5 פעמים בליגה, ו- 3 פעמים בגביע. וקבוצות הכדורסל של הפועל ירושלים והפועל יגור זכו פעם אחת בליגה, הפועל מעגן מיכאל, הפועל חיפה ולקבוצת הבת של מכבי תל אביב- מכבי דרום / רמת חן הייתה זכייה אחת ויחידה בגביע (יעקבסון ופז, 1982).

פרק ה: התפרקות הקבוצה

המעמד האחרון הכי גבוה שהגיעה אליו הקבוצה היה גמר גביע המדינה ב- 4 באפריל 1990, בו הפסידה לקבוצת בני יהודה 64-65, מסל ניצחון של אלומה גורן 2 שניות לסיום. מאז הקבוצה איבדה דומיננטיות והתנדנדה בין ליגת העל לליגה הלאומית.

אברהם פסח אימן את בנות מכבי תל אביב במשך עשור, אך הדור הוותיק אתו החלה הקבוצה פרש. אחת הסיבות לכך היא עזיבת ארבע בנות את הקבוצה בגלל הריון ולידה. כמו רונית גיל- שרף ומלכה רווח- ברש. נערות חדשות הצטרפו לקבוצה, והן לא לקחו ללב את המשחק כמו השחקניות הוותיקות- אביבה ליכטבלאו, תמר שומכר, רותי זבילבסקי- זיגלמן ונאוה ליפשיץ. עד לפרישת מאמן הקבוצה, אברהם פסח (טל , 1977).

בזמנו טען אברהם פסח, מאמן מכבי, כי קיימת עזיבה של שחקניות, מה שגורם לירידה ברמה. לטענתו, צריך לאפשר לנשים להשתתף בטורנירים בינלאומיים ולהקים נבחרת לאומית. כמו שנבחרת הגברים מתמודדת בזירה הבינלאומית, כך גם הנשים יכולות .

לדברי אילן ורהפטיג, עוזר מאמן כדורסלני הפועל חיפה, ומאמן הנוער בשנות השישים, המשבר מגיע בגיל 19, כאשר הכדורסל גורר ויתורים על חיי החברה ובילויים, ואינו מעניק תמורה בטווח הרחוק. כמו כן, הבעיה מחריפה כאשר הכדורסלניות מתחתנות. מעטות הכדורסלניות הנשואות שממשיכות לשחק גם בגיל מאוחר, כמו שחקנית קבוצת מכבי תל אביב, תמר שומכר ששיחקה כמעט עד גיל 40 (גלזר , 1978). **"בשנת 1975 ארבע בנות התחתנו ונכנסו להריון ואז הקבוצה התפרקה"** (ראיון עם מלכה רווח- ברש, 2015). בנוסף נשמעו טענות שהתמדתן של שחקניות בכדורסל מוגבלת, כיוון שגיל הפרישה מגיע מוקדם, בממוצע שנות הפעילות של כדורסלניות הוא 5 שנים, ובפרק זמן זה קשה להגיע לשיא של ממש.

לאחר מותו של אברהם פסח, את הקבוצה אימן אברהם חסיד, שבעצמו שיחק בקבוצת הגברים של מכבי תל אביב, אך אפילו מחליפיו לא הצליחו להגיע ללב השחקניות, מה שהשפיע על האווירה בקבוצה , לירידת מתח ולחוסר רצינות במשחקים (יעקבסון ופז, 1982).

ניכר שנבחרות וקבוצות הנשים עדיין לא הצליחו להגיע לפסגה , בניגוד לגברים. כך לטענת כוכבת קבוצת הנשים של מכבי תל אביב, אביבה ליכטנבאו- בלס , **"אצל הגברים יש בחירה נכונה של מאמנים ושחקנים, בתוספת השקעה כספית עצומה ובעידוד קהל אוהדים שלא מהעולם הזה וכמובן שמעון מזרחי"** (ראיון עם אביבה ליכטבלאו- בלס, 2015). שמעון מזרחי, אחד העסקנים הבולטים בענף הכדורסל, עדיין מכהן כיושב ראש קבוצת הכדורסל "מכבי פוקס תל אביב", והאחראי לכך שליגת הכדורסל הישראלית מצויה בשליטה בלתי מעוררת של מכבי מאז שנות ה-60. שמעון מזרחי ליווה את הקבוצה לכל המשחקים, מבאר שבע בדרום ועד אשדוד יעקב שבצפון.

"מכבי תל אביב בשיאה בגלל אחד ומיוחד- שמעון מזרחי. אגב, הוא היה המנהל שלי בקבוצה ולאחר מכן יושב ראש האגודה של מכבי תל אביב בשנות השבעים. שמעון אדם ייחודי, אוהב אדם ולב טהור , בחזונו במרצו וביכולתו מחזיק את הקבוצה בשיאה. לכן מכבי עדיין בשיאה. כשנותנים את הלב והנשמה אלו התוצאות" (ראיון עם מלכה רווח- ברש, 2015).

קבוצת מכבי תל אביב זכתה 11 פעמים באליפות, 12 פעמים בגביע המדינה, ו- 5 פעמים הייתה פיינליסטית הגביע. התואר האחרון שבו זכתה הקבוצה היה הדאבל מעונת 1975/1976. הקבוצה שלטה בליגה וזכתה באליפויות רבות שנמשכו 19 שנים. סך הכול זכתה ב- 18 מתוך 22 הגביעים שחולקו משנת 1977 ועד שנת 1998.

רק משוגעים לכדורסל הנשי , בראשם אלברט פסח ומשה דניאל הצליחו לשמור על הגחלת. אך גם האגודות התנערו במשך השנים מקבוצות הנשים, "ולכן רבות מהן פורקו או נדחקו הצידה " (יעקבסון ופז, 1982).

משחק הגביע האחרון היה מול קבוצת הכדורסל "אליצור תל אביב" בשנת 1977, לה הפסידה מכבי בתוצאה 70-78. הקבוצה איבדה אליפות, ולאחר 11 שנים בראש הטבלה, תפסה את מקומה קבוצת "אליצור תל אביב" שהחלה להוביל את כדורסל הנשים בארץ.

משנות ה-90 ההתמודדיות היו בעיקר בין קבוצת "אלקטרה רמת השרון" לקבוצת "אליצור רמלה". קבוצת מכבי תל אביב התפרקה בסיום עונת 2002/2003, לאחר שירדה ליגה (ויקפדיה, 2016).

מנקודת מבטן של שחקניות עבר במכבי תל אביב ניתן לקבל תמונה ברורה על הסיבות שלדעתן הקבוצה התפרקה, בנוסף ניתן להבין את תפיסתן לגבי הכדורסל הנשי בארץ ישראל ובכלל. לטענתן, רמת הכדורסל הנשי בארץ נמוכה, המשאבים המושקעים נמוכים, הגישה מצד העסקנים מזלזלת, וחוסר תשומת הלב הם רק חלק מהתפיסה של הכדורסל הנשי בארץ (גלזר, 1978). כך טענה מלכה רווח-ברש: **"הכדורסל הנשי בארץ מאכזב מאוד. בתקופתי כל הבנות ששיחקו היו ישראליות אמיתיות. גם כשאימנתי באשדוד היה חשוב לי שיהיו ישראליות בקבוצה. היום בקבוצות המובילות, 7 בנות הן זרות ואולי 2 ישראליות, וככה זה נראה, אין עתיד כי אין קבוצות נערות. בתקופתי היה למכבי ת"א את קבוצת הבת - מכבי דרום ת"א, ומשם הועברו שחקניות מצטיינות לקבוצה הראשונה. בקיצור אין עתיד. ברגע שהזרות יעזבו, כל הכדורסל ייפול"** (ראיון עם מלכה רווח – ברש, 2015).

כמו רווח, גם רונית גיל-שרף חושבת שהכדורסל הנשי בארץ בירידה. לטענתה **"אין מספיק שחקניות ישראליות טובות. השחקניות הזרות העלו את הרמה, אבל בגלל שאין קבוצת נשים במכבי והפועל זה פחות מרגש, השחקניות הישראליות לא גבוהות מספיק. הממוצע הוא כ-1.70 מטר לעומת שחקנית זרה שגבוהה בכ-10 ס"מ לפחות. שחקניות הציר האירופאיות מתנשאות לגובה של 1.90-1.95 מטר. ובנוסף, לשחקניות הישראליות חסרה טכניקה אישית"** (ראיון עם רונית גיל-שרף, 2015).

לעומת רווח ושרף, דפנה אטלס חושבת **"שהכדורסל הנשי בארץ נמצא עתה במצב כספי טוב יותר ממה שהיה בזמנה, ולכן גם ההישגים טובים יותר"** (ראיון עם דפנה אטלס, 2015). כך גם טוענת שחקנית העבר אביבה ליכטנבלא-בלס, שלטענתה **"חלה התקדמות גדולה בכדורסל הנשי, וזאת עקב הפיכת הענף למקצועי יותר ולכן השחקניות אינן מוטרדות מבעיית פרנסה ומתאמנות מידי יום ולפעמים מספר פעמים ביום. גם עובדת שילוב שחקניות זרות ברמה גבוהה בקבוצות מהווה אתגר רציני לשחקניות הישראליות להשתוות אליהן. כמו כן המאמנים ושיטות האימון השתכללו בהרבה"** (ראיון עם אביבה ליכטנבלא-בלס, 2015).

בזמנו השחקניות לא קיבלו שכר. כך מספרת מלכה רווח-ברש: **"בשנים ששיחקתי כדורסל לא שילמו לנו אגורה. אני קיבלתי כסף עבור נסיעות כי גרתי באשדוד. אבל היום כל פיפס דורש כסף ונותנים, וזה בעיה של העסקנים והקבוצות. היום זה לא אמיתי"** (ראיון עם מלכה רווח-ברש, 2015). גם אביבה ליכטנבלא-בלס נזכרת: **"לא הרווחנו כסף, לא היה אינטרס כלכלי"** (ראיון עם אביבה ליכטנבלא-בלס, 2015).

הרבה גורמים משפיעים על תפיסת ענף הכדורסל הנשי כענף נחות לעומת כדורסל הגברים, ביניהם העובדה שבשראל יש מעט קבוצות, ו-2-3 מהקבוצות הקיימות הן ברמה גבוהה יותר מהשאר. מה שגם, משחקי ליגת הנשים משעממים ברובם, התוצאות ברורות מראש וההכרעה קלה. האתגר הוא ניצחון בליגה, והפרשי הנקודות העצומים גורמים להידרדרות ברמה. על ידי שינוי גישה מצד האגודות בנושא היחס לקבוצות נשים לעומת גברים יוכלו למשוך נערות ונשים לעסוק בכדורסל. צעד לקידום הנושא הוא בהקמת עמותה בשם – "לכ"ן" – "לקידום כדורסל נשי", זו עמותה שפועלת לקידום ענף הכדורסל הנשי. בשיתוף פעולה מלא עם איגוד הכדורסל, אגודות הספורט ומשרד החינוך, במטרה לשנות את התדמית של הכדורסל הנשי (ביגמן, 1987). כמו כן, צריך לשים דגש על הכנת הדור הצעיר, על קבוצת הנערות. וכדי לשפר את המצב צריך להקדיש יותר זמן להכנה הבסיסית, ולשמור על קיום רציף של משחקי ליגה כבר בגילאים הצעירים, הקמת נבחרת נשים ועריכת משחקים עם קבוצות בליגה ובחוץ לארץ, מה שלמעשה יעזור לקדם ולדרבן את השחקניות לא לפרוש לפני הזמן.

ופיתוח תנאים כדוגמת שינוי הפער בין השכר של הגברים לנשים, אווירת משחק, קהל ופרסום, יכולים לעזור בפיתוח הענף (דניאל, 1970).

ניתן רק להניח שעם השנים, העובדה שבנות הקבוצה התחתנו, הקימו משפחות, ואט אט החל לפרוש ממשחק פעיל, וזאת עקב אי פניות פיזית לאימונים ומשחקים. העיסוק בבן הזוג, בילדים ובבית, גזל את מירב הזמן משחקניות הקבוצה שהתחתנו, וקרוב לוודאי שהמשחק כעיסוק מרכזי בחייהן, כבר לא היה בראש סדר העדיפויות שלהן.

בנוסף, ניתן להניח שהדור החדש של השחקניות שהגיעו לקבוצת מכבי תל אביב, כבר לא "חונך" על פי אותם ערכים של מאמן הקבוצה אברהם פסח, שבנתיים פרש. נראה כי לדור הותיק לא היה אכפת משיקולים כלכליים, בניגוד לדור החדש של השחקניות ששיחקו גם בשל אינטרסים כלכליים.

נראה גם שעם פרישת מאמן הקבוצה אברהם פסח ופטירתו, אף אחד לא לקח עליו ברצינות את ניהול הקבוצה. וגם אברהם חסיד שהחליף את אברהם פסח לאחר מותו, לא הצליח לשחזר את ההצלחה של שנות ה-50 ושנות ה-60. הקבוצה הפכה לעסק לכל דבר. פעם הקבוצה היתה בית עבור השחקניות והמאמן, עם השנים, חתונות, הריונות, לידות, פרישות, שינויים בצוות המקצועי, המועדון הפך לעסק לכל דבר, כאשר שיקולים ואינטרסים כלכליים הם שהנחו את תהליך קבלת ההחלטות. עד שהקבוצה ירדה לליגה הלאומית, ומשם להתפרקותה בתחילת שנות האלפיים.

סיכום

כאמור, ביקשתי לסקור את פועלה של קבוצת הכדורסל "מכבי תל אביב" נשים, תוך התמקדות בשנות הקמתה, דרך שנות השיא שלה, ועד לשנת התפרקותה.

מצאתי כי לקבוצת הכדורסל של "מכבי תל אביב" עבר מפואר שהתבטא בנצחונות רבים ובהובלת טבלת הזכיות בליגה הסדירה בישראל ובהתמודדויות מול קבוצות באירופה במפעלים הבינלאומיים.

עבר שהחל כבר בשנת 1957, בצל מלחמות ומצב ביטחוני רעוע, עם סגל שחקניות שלא היו מחמיצות אימון אחד, עם קשר מיוחד בין שחקניות הקבוצה ובין המאמנים, ללא אינטרסים כלכליים וחשובי שכן.

שנות השיא של הקבוצה הראו כי "מכבי תל אביב" הייתה הקבוצה המובילה והשולטת ללא עוררין בישראל, לא היו לה מתחרות. עם השנים, ופרישתן של שחקניות מפתח בקבוצה לטובת המשפחה, ו / או מקור הכנסה אחר, חלו שינויים בתמונת המצב, ומכבי החלה לאבד מכוחה. כך עם שורת הפסדים, קבוצות אחרות עלו על המפה והחלו לשלוט בליגה ולהוביל את הטבלה. עד לירידתה לליגה הלאומית, ובסופו של דבר, להתפרקותה הסופית בתחילת שנות האלפיים.

ביקורת רבה הופנתה כלפי הכדורסל הנשי בישראל, יש שטענו שכדורסל הגברים מקבל במה גדולה יותר, כיוון ששם המשאבים המושקעים גדולים יותר, המשכורות גבוהות יותר.

טענה נוספת היתה שיש יותר שחקניות זרות לעומת שחקניות ישראליות. נראה כי מה שהיה נהוג אז, בתחילת שנות ה-60, בתקופה בה כסף לא היווה שיקול במשחק, מאוד שונה ממה שנהוג היום, תקופה בה המשחק קשור לשיקולים כלכליים, לעסקנים ולקידום מקצועי.

מהפך האישי איני יכולה שלא לחשוב על ההקרבה הרבה שהקדישו בנות הקבוצה לאגודה. ארבעה ימים בשבוע לאימונים, וביום שישי היו עוזבות את המשפחה ונוסעות למשחקים.

אני חושבת על השעות הרבות אותן הקדישו לכדורסל, באהבה ובמסירות, וזה בא על חשבון המשפחה, הלימודים והעבודה. באופן אישי, אספר שאימי לא יצאה לירח הדבש כי למחרת חתונתה היה להם משחק דרבי ... מדובר בתקופה ובבנות שלא וויתרו על אף אימון או משחק.

כשחושבים על זה היום זה פשוט לא מובן ומעורר הערצה. במיוחד שהן לא היו מקצועניות ולא קיבלו שכר. את הכדורסל אף אחת מהן לא שכחה, הן חיות ונושמות כדורסל.

ביבליוגרפיה

1. ביגר, ג' ושביט, י' (עורכים). (תשס"ב 2002). ההיסטוריה של תל אביב (כרכים 3-4). תל אביב: רמות.

2. בן אברהם, נ' (תשכ"ח 1968). **ספורט ישראל**. תל אביב: דקל אור.
3. הסתדרות מכבי ישראל (תשל"ג 1972). **יובלות במכבי: 65 שנה למכבי תל אביב, 60 שנה למכבי ישראל, 40 שנה למכביה**. תל אביב: מרכז מכבי.
4. הסתדרות עולמית מכבי (תשל"ב 1971). **ספר היובל: 1971-1921**. תל אביב: הסתדרות עולמית מכבי.
5. ואלך, י' (תש"ס 2000). **לא על מגש של כסף- תולדות מדינת ישראל מראשית ההתיישבות עד עידן השלום**. ירושלים: כרטא.
6. ויקיפדיה. (תשע"ו 2016). אנציקלופדיית תוכן חופשי. נדלה ב-10 למרץ, 2016, מאתר ויקיפדיה: www.wikipedia.org.il
7. זימרי, א' (תשל"ה 1975). **ידען ספורט 1975**. נתניה: מכון וינגייט לחינוך גופני.
8. זימרי, א' ופז, י' (תשל"ז 1977). **ידען ספורט 1977**. נתניה: מכון וינגייט לחינוך גופני.
9. זימרי, א' ופז, י' (תש"ס 1980). **ידען ספורט 1980**. נתניה: מכון וינגייט לחינוך גופני.
10. זימרי, א' ופז, י' (תשמ"ב 1982). **ידען ספורט 1982**. נתניה: מכון וינגייט לחינוך גופני.
11. יעקובסון, ש' ופז, י' (תשמ"ב 1982). **כדורסל- כל מה שרצית לדעת על המשחק**. תל אביב: מסדה.
12. מכבי ישראל: 100 שנה עושים ספורט! (2016). נדלה ב-10 לאוקטובר, 2015, מאתר מכבי ישראל: <http://www.maccabisport.org/page.asp?pageID=29>
13. פז, י' (תשכ"ח 1968). **כדורסל בישראל**. נתניה: מכון וינגייט לחינוך גופני.
14. ספסל: הבית של הכדורסל הישראלי. (2016). נדלה ב-10 לאוקטובר, 2015, מאתר ספסל: <http://www.safsal.co.il/archive.aspx?id=1>
15. קליגר, נ' (תשס"ג 2003). **כדורסל זה לא רק משחק**. תל אביב: ידיעות אחרונות.
16. ארכיון (נספחים):
"הארכיון לתולדות החינוך הגופני והספורט בארץ ישראל ובמדינת ישראל ע"ש צבי נשרי במכון וינגייט"
ארכיון- גזירי עתונות ומוספים מיוחדים: כדורסל- קטעי עתונות- 1936-1998:
ביגמן, ברוריה. 1987. "עשרים השנים של יעל". **כדורסל: ירחון ספורט בלתי תלוי 15**: 40.
ביגמן, ברוריה. 1987. "לקידום הכדורסל הנשי". **כדורסל: ירחון ספורט בלתי תלוי 15**: 41.
בר צורי, אורי. 1972-1973. "חוסר מתח בליגה לנשים". **כדורסל 1972-1973**: 23-27.
גלזר, יוסף. 1978. "המשבר בא בגיל 19". **כדורסל: ירחון ספורט בלתי תלוי 23**: 40-41.
דניאל, משה. 1970. "הכדורסל הנשי זקוק לעידוד". **כדורסל: ירחון ספורט בלתי תלוי 1970**: 28-31.
טל, שמואל. 1977. "זכרונות טובים ישארו לי ממכבי ת"א". **כדורסל: ירחון ספורט בלתי תלוי 10**: 32-33.
טל, שמואל. 1977. "הרחק מן ההמון הסוער!". **כדורסל: ירחון ספורט בלתי תלוי 11**: 34-35.
כספית, בן. 1987. "ענת דרייגור המקצוענית פורשת בשנה הבאה". **כדורסל: ירחון ספורט בלתי תלוי 15**: 38-39.
נאה, רפאל. 1964. "הלביאות השואגות של מכבי ת"א ממטירות סלים כמו הגברים". **7 ימים**.
1977. "להיות או לחדול". **כדורסל: ירחון ספורט בלתי תלוי 12**: 28-29.
1977. "הבנות של אברהם פסח". **ספורט**.

ראיונות עם שחקניות עבר

1. באילו שנים שיחקת במכבי תל אביב?
2. איך הגעת לשחק במכבי?
3. למה פרשת?
4. למה הקבוצה לא משחקת כיום? מה קרה?
5. מהו הרגע המרגש, רגע השיא שלך בקריירה?
6. מהו רגע השיא של הקבוצה?
7. האם שיחקת גם בנבחרת?
8. מה דעתך על הכדורסל הנשי בארץ?
9. את מתחרטת שנולדת כדורסלנית בישראל?
10. מה עם העניין הכלכלי?
11. היכן את ממקמת את הכדורסל ברשימת האהבות שלך?
12. אם ימנו אותך מחר לשר הספורט בישראל, מה תעשי מיד, למען הכדורסל הנשי?
13. ספרי קצת על טיב היחסים בקבוצה? עם המאמן ועם שאר השחקניות.
14. מה ייחד את הקבוצה?
15. כיצד מתייחסים לענף הכדורסל הנשי לעומת הגברי?
16. למה קבוצת מכבי תל אביב גברים עדיין בשיאה?

שם השחקנית: דפנה אטלס

1. **באילו שנים שיחקת במכבי תל אביב?** "שיחקתי במכבי מ 1965 עד 1975".
2. **איך הגעת לשחק במכבי?** "הגעתי למכבי מהפועל תל אביב בהמלצתה של אביבה ליכטבלאו- בלאס. שתינו היינו יחד בהפועל רמת-גן במשך כמה שנים וכאשר הקבוצה התפרקה ב-1962, אביבה עברה למכבי ת"א ואני להפועל ת"א, ואח"כ נסעתי לארה"ב. כשחזרתי אביבה שכנעה אותי לעבור למכבי ת"א".
3. **למה פרשת?** "פרשתי משום שעברתי לירושלים".
4. **למה הקבוצה לא משחקת כיום? מה קרה?** "לא ברור לי למה אין קבוצה. בדרך כלל אם יש מאמן מאד מסור הוא מצליח לשכנע את ההנהלה שכדאי להשקיע בטיפוח קבוצת בנות. כך זה היה בזמנו".
5. **מהו הרגע המרגש, רגע השיא שלך בקריירה?** "היו הרבה רגעים מרגשים. המרגש ביותר הייתה הפגישה עם קבוצת הכדורסל מריגה בזמנו רוסיה שהייתה תחת מסך הברזל. הבנות הרוסיות הופיעו בארץ לשחק נגד בנות מכבי תל אביב על גביע אירופה. במסגרת ביקורן הן הוזמנו למסיבה אצלי בבית הורי. הן אף פעם לא ראו תפוזים או בנות ואף פעם לא ראו אנשים מערביים. זו הייתה גם בשבילנו פעם ראשונה לחוות את הסיפורים של הרוסים שהיו תחת מסך הברזל. מרגשת יותר הייתה הפגישה עם הרוסיות בריגה במשחק הגומלין. למרות שהובסנו היו לנו פגישות מרגשות עם יהודים שעמדו כל הלילה כדי לקנות כרטיסים ולראות בפעם הראשונה אנשים מארץ ישראל. אנחנו חילקנו להם דגלי ארץ ישראל ורגישותם הייתה בלתי משוערת".
6. **מהו רגע השיא של הקבוצה?** "רגע השיא בקריירה היה לשחק כל שנה באירופה על גביע אירופה".
7. **האם שיחקת גם בנבחרת?** "אני שיחקתי גם בנבחרת ישראל ויצאנו ל משחקים בגרמניה בעיר האגן".
8. **מה דעתך על הכדורסל הנשי בארץ?** "הכדורסל הנשי בארץ נמצא עתה במצב כספי טוב יותר ממה שהיה בזמני, ולכן גם ההישגים טובים יותר".
9. **את מתחרטת שנולדת כדורסלנית בישראל?** "אני מאד שמחה שנולדתי כדורסלנית בישראל".
10. **מה עם העניין הכלכלי?** "יתכן שהמצב הכלכלי ישפיע על רמת המשחק בדומה לזה של הגברים".
11. **היכן את ממקמת את הכדורסל ברשימת האהבות שלך?** "הכדורסל תמיד היה ותמיד יהיה בראש אהבותיי".
12. **אם ימנו אותך מחר לשר הספורט בישראל, מה תעשי מיד, למען הכדורסל הנשי?** "אני אשמח לתת להן את אותן אפשרויות שניתנות לנבחרת הגברים".
13. **ספרי קצת על טיב היחסים בקבוצה? עם המאמן ועם שאר השחקניות + 14. מה ייחד את הקבוצה?** "הקבוצה הייתה מלוכדת באופן יוצא דופן, ואפילו עתה כמעט ארבעים שנה אנחנו שומרות על קשרים. אפשר להגיד שהיינו משפחה. הייחודיות שלה הייתה היחסים הנפלאים שנוצרו הן בזמן האימונים והן בזמן המשחקים. כמובן צריך לציין את המאמן אברהם פסח שהקבוצה הייתה בבת עינו והוא למעשה הוליך אותה להיות הקבוצה הטובה ביותר בארץ למשך תקופה מאד ארוכה. גם צריך לציין את נוח קליגר שתרגם הרבה ויחד איתו הרבה עסקנים כמו צגלה, שמלוק, קונפורטי ואחרים".
15. **כיצד מתייחסים לענף הכדורסל הנשי לעומת הגברי?** "ממש לא אותו הדבר".
16. **למה קבוצת מכבי תל אביב גברים עדיין בשיאה?** "מכבי ת"א גברים עדיין בפסגה כי יש משוגע לדבר ששמו שמעון מזרחי והוא בחזונו במרצו וביכולתו מחזיק את הקבוצה בשיאה".

שם השחקנית: מרים בן עזר

1. באילו שנים שיחקת במכבי תל אביב? "שיחקתי בין השנים 1964-1980".
2. איך הגעת לשחק במכבי? "שלחו אותי ממכבי פתח תקווה למכבי תל אביב כי לא הייתה קבוצה".
3. למה פרשת? " הייתי בת 35 עם 3 בנות, עבודה ומשפחה".
4. למה הקבוצה לא משחקת כיום? מה קרה? "הקבוצה משחקת היום, לא ידוע לי שלא".
5. מהו הרגע המרגש, רגע השיא שלך בקריירה? " משחק הגמר גביע המדינה בכדורסל נגד הפועל תל אביב".
6. מהו רגע השיא של הקבוצה? "כל שנה כשלקחנו גם את אליפות הליגה וגם את גביע המדינה (במשך 16-17 שנה ברציפות)".
7. האם שיחקת גם בנבחרת? "שיחקתי בנבחרת 15 שנה".
8. מה דעתך על הכדורסל הנשי בארץ? "שלא מעניין, לא אטרקטיבי".
9. את מתחרטת שנולדת כדורסלנית בישראל? "לא, אני גאה על כך שהייתי שחקנית כדורסל בישראל".
10. מה עם העניין הכלכלי? "לא היה רלוונטי לגביי".
11. היכן את ממקמת את הכדורסל ברשימת האהבות שלך? "במקום הרביעי".
12. אם ימנו אותך מחר לשר הספורט בישראל, מה תעשי מיד, למען הכדורסל הנשי? "לא יודעת".
13. ספרי קצת על טיב היחסים בקבוצה? עם המאמן ועם שאר השחקניות. "המיוחד בקבוצה שלנו היה המרקם האנושי של הבנות. כולן היו אינטליגנטיות, אכפתיות, מוסריות ובנות אדם".
14. מה ייחד את הקבוצה? "החברות בין הבנות הייתה מעל הכול, לא הייתה קינאה והיחסים בין הבנות למאמן היו מצוינים, כולל עם הבעלים של הבנות".
15. כיצד מתייחסים לענף הכדורסל הנשי לעומת הגברי? "לא מתייחסים בכלל".
16. למה קבוצת מכבי תל אביב גברים עדיין בשיאה "משקיעים בה הרבה כסף".

שם השחקנית: רונית גיל- שרף

1. **באילו שנים שיחקת במכבי תל אביב?** "שיחקתי בין השנים 1967 ועד 1980".
2. **איך הגעת לשחק במכבי?** "הלכתי לשחק בהפועל תל אביב כי המורה שלי בבית ספר בלפור שלח אותי לשם. לא הוציאו לי כרטיס שחקן, ואז מישהו אמר לו שמכבי תל אביב יותר קרובה לבית שלי, ושכדאי לנסות שם, אז עברתי ומאז הייתי שם".
3. **למה פרשת?** "עברתי למכבי רמת חן ברמת השרון, ואז למכבי תל כביר בכפר סבא, ואז קרעתי את הרצועה הצולבת, דבר שהוביל לפרישתו בגיל 50".
4. **למה הקבוצה לא משחקת כיום? מה קרה?** "כי הנהלת מכבי בראש פדרמן לא רצו נשים".
5. **מהו הרגע המרגש, רגע השיא שלך בקריירה?** "כל פעם שלקחנו אליפות היה רגע מרגש".
6. **מהו רגע השיא של הקבוצה?** "כל זכייה באליפות".
7. **האם שיחקת גם בנבחרת?** "שיחקתי הרבה שנים גם בנבחרת ישראל".
8. **מה דעתך על הכדורסל הנשי בארץ?** "הכדורסל הנשי בירידה, אין מספיק שחקניות ישראליות טובות. השחקניות הזרות העלו את הרמה, אבל בגלל שאין קבוצת נשים במכבי והפועל זה פחות מרגש".
9. **את מתחרטת שנולדת כדורסלנית בישראל?** "ממש לא מתחרטת! אהבתי מאוד את המשחק".
10. **מה עם העניין הכלכלי?** "פעם לא שילמו כסף היות והמצב היה יותר טוב".
11. **היכן את ממקמת את הכדורסל ברשימת האהבות שלך?** "השני אחרי בעלי והילדים, ועכשיו גם הנכדים".
12. **אם ימנו אותך מחר לשר הספורט בישראל, מה תעשי מיד, למען הכדורסל הנשי?** "אשווה את התנאים של הגברים והנשים".
13. **ספרי קצת על טיב היחסים בקבוצה? עם המאמן ועם שאר השחקניות + 14. מה ייחד את הקבוצה?** "היו יחסים מיוחדים בין המאמן והקבוצה כי זו הייתה קבוצה מאוד מגובשת. כולן היו חברות טובות עם עליות וירידות, אבל היו נפגשות גם מחוץ לקווים".
15. **כיצד מתייחסים לענף הכדורסל הנשי לעומת הגברי?** "יש כמה משוגעות לדבר שמנסות להחזיק את כדורסל הנשים בטופ כמו אורנה אוסטפלד. אבל זה קשה מאוד כי באיגוד ובקבוצות שולטים גברים".
16. **למה קבוצת מכבי תל אביב גברים עדיין בשיאה?** "הם בשיאם כי יש להם כסף והנהלה טובה, ועם כסף אתה יכול להביא את המאמן והשחקנים הטובים ביותר. גם שנים הם בטופ וזה נותן כוח כי כל שחקן רוצה לשחק אצלם".

שם השחקנית: אביבה ליכטבלאו- בלס

1. **באילו שנים שיחקת במכבי תל אביב?** "שיחקתי בין השנים 1961-1976".
2. **איך הגעת לשחק במכבי?** "הקבוצה בה התחלתי לשחק, הפועל גבעתיים, התפרקה והחלטתי לעבור למכבי תל אביב שהייתה בין הקבוצות המובילות בארץ, ביחד איתי עברו למכבי: דפנה אטלס (צור), שרי גולובי (וקספרס), ותמי יעקבס (הלמן), אשר המשיכו לשחק איתי במשך שנים רבות".
3. **למה פרשת?** "לאחר לידת בני בכורי בגיל 32, לא חזרתי לכושרי הקודם, ובמקביל קיבלתי הצעה להיות מאמנת שחקנית בהפועל קריית אונו כדורסל נשים, שם הקמתי קבוצה והעלתי אותה מליגה ב' לליגה לאומית".
4. **למה הקבוצה לא משחקת כיום? מה קרה?** "עוד בזמנינו היו מתנגדים רבים בקרב חברי ההנהלה של מכבי, לקבוצת הנשים, בטענה שזה בזבוז כסף ואת הכסף יש להשקיע יותר בקבוצת הבוגרים והנוער, ואכן במשך הזמן, לאחר פירשתן של כוכבות הקבוצה, הוחלט לאחד את הקבוצה עם מכבי רמת חן ולהעבירה תחת שם זה לרמת חן".
5. **מהו הרגע המרגש, רגע השיא שלך בקריירה?** "רגע השיא מבחינתי היה בשנת 1962, באצטדיון הכדורסל ביד אליהו בגמר גביע המדינה בכדורסל נגד הפועל תל אביב – הייתי חיילת צעירה שזה עתה הגיעה למכבי, שחקנית הציר הקבועה של מכבי שרה אלוני (וידנפלד) הודיעה שהיא בהריון ולא תוכל לשחק, אז ניתנה לי ההזדמנות הראשונה לשחק בחמישייה הראשונה של מכבי – עליתי על המגרש ולא אכזבתי – קלעתי במחצית הראשונה 18 נקודות וירדתי מהמגרש כשהקהל הרב שנכח במשחק עומד ומחא לי כפיים, לראשונה בתחילת הקריירה הארוכה שלי.
- הרגע המרגש – כאשר נבחרתי, לפני מספר שנים, לאחת מחמשת השחקניות הטובות ביותר של ישראל בכל הזמנים – הוענק לי גביע במעמד משחקי אליפות אירופה לנשים שנערכו בישראל".
6. **מהו רגע השיא של הקבוצה?** "במשך שנים רבות היינו אלופות המדינה ומחזיקות גביע, לכן כל פעם שהקפנו את המגרש עם הגביע בידינו היה רגע של שיא".
7. **האם שיחקת גם בנבחרת?** "כן, הייתי קפטן נבחרת ישראל בין השנים 1970 ועד פרישתי בשנת 1976 והשתתפתי בשלוש אליפויות אירופה לנבחרות".
8. **מה דעתך על הכדורסל הנשי בארץ?** "לדעתי חלה התקדמות גדולה בכדורסל הנשי מכמה סיבות:
 - א. הכדורסל הנשי הפך למקצועי ולכן השחקניות אינן מוטרדות מבעיית פרנסה ומתאמנות בידי יום ביום ולפעמים מספר פעמים ביום.
 - ב. שילוב שחקניות זרות ברמה גבוהה בקבוצות מהווה אתגר רציני לשחקניות הישראליות להשתוות אליהן.
 - ג. המאמנים ושיטות האימון השתכללו בהרבה".
9. **את מתחרטת שנולדת כדורסלנית בישראל?** "בהחלט לא!!! על פי החינוך הספורטיבי שקיבלתי בבית הורי – נשאתי בגאווה רבה את שם ישראל בכל העולם".
10. **מה עם העניין הכלכלי?** "לא הרווחנו כסף, לא היה אינטרס כלכלי".
11. **היכן את ממקמת את הכדורסל ברשימת האהבות שלך?** "במקום שני – מקום ראשון שמור לבני משפחתי".
12. **אם ימנו אותך מחר לשר הספורט בישראל, מה תעשי מיד, למען הכדורסל הנשי?** "אין לי עניין ויוזמה בנושא זה".
13. **ספרי קצת על טיב היחסים בקבוצה? עם המאמן ועם שאר השחקניות.** "עד היום אני תוהה כיצד איתרע מזלי ונפלתי לקבוצה נפלאה כזאת.

קבוצתנו הייתה ידועה בזכות המשחק המגובש שלה, אף אחת לא ניסתה להתבלט על חשבון השנייה, כל אחת ידעה את מקומה, הקלעיות הטובות קיבלו את מירב הכדורים מהשחקניות הפחות טובות אשר השקיעו את נשמתן בהגנה, המבוגרות אימצו את הצעירות ונתנו להן את הקרדיט המגיע. אחרי המשחקים היינו נפגשות במסיבות ועל

שפת ימה של תל אביב. קפטן הקבוצה הייתה השחקנית הידועה תמר מטל (שומכר) שעשתה עבודה נפלאה והייתה קפטן לדוגמא, תרמה רבות לגיבוש הקבוצה ועמדה בכל תוקף על זכויות השחקניות מול הנהלת מכבי. המאמן היה אברהם פסח שהרבה מושג באימון לא היה לו, אבל מספיק שהיה עומד באמצע המגרש עם חליפה אלגנטית ונועץ את מבטו, בכדי שהשחקניות יוציאו את הנשמה. ובהמשך האימון זרם מעצמו".

14. **מה ייחד את הקבוצה?** "אוסף שחקניות, שכל אחת הייתה אישיות נהדרת בפני עצמה, רובן עליזות ובעלות חוש הומור, שנתנו אווירה עליזה והרגשה נהדרת".

15. **כיצד מתייחסים לענף הכדורסל הנשי לעומת הגברי?** "כיום אני מעורה בענף הכדורסל ולכן אני יכולה לענות על שאלה זו".

16. **למה קבוצת מכבי תל אביב גברים עדיין בשיאה?** "לדעתי, הדבר קשור בבחינה נכונה של מאמנים ושחקנים, בתוספת השקעה כספית עצומה ובעידוד קהל אוהדים שלא מהעולם הזה וכמובן יש להם את שמעון מזרחי".

1. **באילו שנים שיחקת במכבי תל אביב?** "שיחקתי בין השנים 1964-1987."
2. **איך הגעת לשחק במכבי?** "עסקתי באתלטיקה קלה, הייתי אלופת הנוער של תל אביב בקפיצה לגובה, והתאמנתי באגודת מכבי ת"א באתלטיקה. כשהמאמנים שלי היו: מנחם קורמן ואברהם גרין. עסקן של מכבי הציע לי לעבור לשחק כדור סל בגלל שהייתי אתלטית, וכך עברתי קודם למכבי דרום ואח"כ למכבי ת"א".
3. **למה פרשת?** "בשנת 1967 עברתי עם משפחתי לאשדוד, והמשכתי לשחק במכבי ת"א ובנבחרת ישראל. ברבות השנים אברהם פרס שהיה המאמן שלי במכבי ת"א הציע לי להקים את מכבי אשדוד נשים ולאמן אותן. בשנת 1987 נולדה ביתי השלישית ואז החלטתי להמשיך לשחק באשדוד. מה גם שהקבוצה התפרקה. חלק מהבנות עברו להתאמן עם מכבי רמת חן ולי זה לא התאים מבחינת המרחק. וכך המשכתי לאמן ולהתאמן עם בנות מכבי אשדוד".
4. **למה הקבוצה לא משחקת כיום? מה קרה?** "בשנת 1975 ארבע בנות התחתנו ונכנסו להריון והקבוצה התפרקה".
5. **מהו הרגע המרגש, רגע השיא שלך בקריירה?** "כשהייתי בת 14 ונסעתי עם נבחרת הנערים של ישראל לאיטליה לחודש ימים לאלופות אירופה לנערות ונבחרתי שם לשחקנית ההגנה הטובה ביותר בטורניר. במילה אחת: ייצוג מדינת ישראל".
6. **מהו רגע השיא של הקבוצה?** "קשה לתאר רגע אחד. כל שנה נבחרנו לאלופות המדינה כי ניצחנו את כל הקבוצות ובמיוחד את הפועל תל אביב".
7. **האם שיחקת גם בנבחרת?** "שיחקתי הן בנבחרת הנערות של ישראל והן בנבחרת הנשים משנת 1967 ועד 1987 זמן פרישתי".
8. **מה דעתך על הכדורסל הנשי בארץ?** "מאכזב מאוד. בתקופתי כל הבנות ששיחקו היו ישראליות אמיתיות. גם כשאימנתי באשדוד היה חשוב לי שיהיו ישראליות בקבוצה. היום בקבוצות המובילות 7 בנות הן זרות ואולי 2 ישראליות, וככה זה נראה, אין עתיד כי אין קבוצות נערות. בתקופתי היה למכבי ת"א את קבוצת הבת מכבי דרום ת"א, ומשם הועברו שחקניות מצטיינות לקבוצה הראשונה. בקצרה אין עתיד. ברגע שהזרות יעזבו כל הכדורסל ייפול".
9. **את מתחרטת שנולדת כדורסלנית בישראל?** "אהבתי מאוד אתלטיקה וגם בתיכון הצטיינתי בכל הקשור לאתלטיקה וגם למשחקי הכדור למיניהם. בתקופתי למדתי בתיכון גאולה והמורה לספורט שלי היה יהושוע רוזין והיה לי קל להתאהב בכדורסל, כי זה משחק חשיבה, אתלטיקה וקבוצה, וזה מה שאהבתי".
10. **מה עם העניין הכלכלי?** "בשנים ששיחקתי כדורסל לא שילמו לנו אגורה. אני קיבלתי כסף עבור נסיעות כי גרתי באשדוד. אבל היום כל פיפס דורש כסף ונותנים, וזה בעיה של העסקנים והקבוצות. היום זה לא אמיתי".
11. **היכן את ממקמת את הכדורסל ברשימת האהבות שלך?** "מקום ראשון אחריי המשפחה שלי. אני ונירית בתי בעלות מנוי של מכיב אלקטרה תל אביב כבר עונה חמישי".
12. **אם ימנו אותך מחר לשר הספורט בישראל, מה תעשי מיד, למען הכדורסל הנשי?** "היום אפילו לא כשר הספורט הייתי דואגת לנוער טוב וחזק מבחינת כדור סל. הייתי עוברת ברחבי הארץ ומאתרת כישרונות כדור סל צעירים, ומכניסה אותם למסגרת עתודה, והם במשך הזמן יהיו הספורטאים שישחקו בקבוצות הכדור סל המובילות או שלא מובילות, וכך במקום שיהיו בקבוצות 6 שחקני חוץ, הייתי דואגת שיהיו 2 זרים והשאר ישראלים".
13. **ספרי קצת על טיב היחסים בקבוצה? עם המאמן ועם שאר השחקניות.** "בקבוצת מכבי ת"א היינו בני משפחה. חברות טובות ולראייה לכך עד היום אנחנו בכל יום עצמאות נפגשות בביתה של אחת הבנות שיש לה בית קרקע, ועושות על האש ומעבירות זיכרונות. היו שנים שגם שמעון מזרחי היה בא. אנחנו מזמינות אנשים שהיו בקשר איתנו בתקופת הכדורסל שלנו, מהאפסנאי ועד מנהל הקבוצות, ואלו מפגשים מרתקים. במשך השנה אנו שומרות על קשר ונפגשות מידי פעם בת"א. אגב, לפגישות של יום העצמאות גם הבעלים באים וכולנו משפחה אחת. המאמן שלנו אז היה אברהם פסח ז"ל שהיה מאמן גדול והכרנו אותו כי הוא אימן גם את נבחרת הנשים. היה לנו קשר חם

וטוב . כולנו היינו כמו משפחה גדולה. התקופה בה שיחקתי במכבי ת"א הייתה התקופה הטובה והיפה ביותר בחיי!!!".

14. **מה ייחד את הקבוצה?** "הקבוצה שלנו הייתה דבק . היינו מאוחדות וחברות ואהבנו להיפגש בכל הזדמנות. אבל כל זה בא כי שיחקנו יחדיו שנים רבות. ואהבת הכדורסל, אולי כי לא קיבלנו כסף ידענו להעריך את הדבר כי כולם היו שווים".

15. **כיצד מתייחסים לענף הכדורסל הנשי לעומת הגברי?** "בתקופה שלנו לא היה הבדל גדול במיוחד. אולי הגברים קיבלו שכר ואנחנו לא. אבל הגברים פרנסו משפחות, ואז זה היה שונה. מבחינת אימונים נהגנו להתאמן יחד עם מכבי תל אביב גברים. במגרש ברחוב מכבי הצמוד לקולנוע אורון, ונפגשנו איתם הרבה גם לפני האימון, וגם אחריו. היום לשחקניות יש דרישות ולא תמיד מוצדקות".

16. **למה קבוצת מכבי תל אביב גברים עדיין בשיאה?** "מכבי תל אביב בשיאה בגלל אחד ומיוחד- שמעון מזרחי. אגב, הוא היה המנהל שלי בקבוצה ולאחר מכן יושב ראש האגודה של מכבי תל אביב בשנות השבעים. שמעון אדם ייחודי, אוהב אדם ולב טהור , במה שנוגע לכדורסל . לכן מכבי עדיין בשיאה. כשנותנים את הלב והנשמה אלו התוצאות".

נספחים

טבלאות ותוצאות

גמרי הגביע לנשים

כל תוצאות וקלעיות גמרי גביע המדינה לנשים החל משנת 1959:

1959

מגרש הפועל ת"א, 26 באפריל. שפטו: לרר וא. הנדלסמן.

מכבי ת"א 42 - הפועל גן-שמואל 33

מכבי: אלוני 12, בורנשטיין ושלח 8 כ"א, פרצ'יק 6, הפנר 4, צילה אופנטיר ודוברובין 2 כ"א.
הפועל: נועה ליפשיץ 12, נאוה ליפשיץ 8, פליגלמן 7, צין 4 וכהנא 2.

1961

מגרש הפועל ביפו, 16 בנובמבר. שפטו: זמרי וזייף.

הפועל ת"א 42 - מכבי ת"א 33

הפועל: הר ואפשטיין 13 כ"א, רוניק 8, טאוב 4, קראוס 3 ושלח 1.
מכבי: אלוני 10, ביטרן 7, זילבסקי 4, אופנטיר ודוברובין 3 כ"א, גוטסמן, שומכר ומרין 2 כ"א.

1962

חולון, 14 באוגוסט. שפטו: י. הנדלסמן ושומינר.

מכבי ת"א 43 - הפועל ירושלים 36

מכבי: ביטרן 11, לין 9, שומכר 7, זבילבסקי ואופנטיר 6 כ"א, אלוני וישכיל 2 כ"א.
י-ם: פנטורין 13, וינרב 11, שוהם וברקת 4 כ"א, גוריון וביבס 2 כ"א.

1963

חולון, 18 ביולי. שפטו: זייף ונהרי.

מכבי ת"א 56 - הפועל ת"א 43

מכבי: ליכטבלאו-בלס 22, זבילבסקי 11, שומכר 9, פרצ'יק 7, דוברובין 4, אופנטיר 2 ולין 1.
הפועל: טאוב 20, צור 10, חזן 5, שחיבר וארדיטי 3 כ"א, קראוס 2.

1964

יד-אליהו, 23 ביולי. שפטו: י. הנדלסמן וטורס.

מכבי ת"א 76 - הפועל פ"ת 46

מכבי: אביבה ליכטבלאו-בלס 28, רות זבילבסקי-זיגלמן 25, נאוה ליפשיץ 7, הלמן 6, תמר שומכר 4, שרה אלוני-ווידנפלד, וכספרס וצילה אופנטיר 2 כ"א.
פ"ת: אפשטיין 19, שלח 10, בור 7, דורון 6 והפנר 4.

1965

גן-שמואל, 6 באוגוסט. שפטו : זגול ושנרד.

מכבי ת"א 71 - מכבי קרית מוצקין 37

מכבי : זבילבסקי ושומכר 16 כ"א, ליכטבלאו-בלס 12, ליפשיץ 10, צור והלמן 6 כ"א, משגב 3 ו-וידנפלד 2.
מוצקין : לנגר 16, קולקובסקי 13, טיפליצקי 6, שמורה ואושרוביץ 1 כ"א.

1966

גבעתיים, 14 ביוני. שפטו : פיסטינר וזלינגר.

מכבי ת"א 62 - הפועל ת"א 43

מכבי : ליכטבלאו-בלס 18, רות זבליבסקי-זיגלמן 16, הלמן 11, משגב 6, וכספרס ושומכר 4 כ"א, ליפשיץ 2 ובן-זר 1.
הפועל : טאוב 13, רוטנברג ושחר 9 כ"א, ולדוב 7, נועה ליפשיץ 3 ורזניק-הימלבלאו 2.

1968

מגרש הפועל חיפה, 26 ביולי. שפטו : טורס וזלינגר.

הפועל מעגן מיכאל 48 - מכבי דרום ת"א 35

הפועל : אנדרה אביגל 16, שומר 14, לוי 8, פלד 6 והיימן 4.
דרום : ר. גיל 9, רוזנבלום 8, פרומר 7, רווח 6, שלוש וסטולרו 2 כ"א, אלקלעי 1.

1969

גבעתיים, 13 במאי. שפטו : שומינר וקאולי.

מכבי ת"א 66 - הפועל ת"א 52

מכבי : ליכטבלאו-בלס 29, ר. גיל 17, אטלס 10, זבילבסקי-זיגלמן 7, נאוה ליפשיץ 5 ושחר 2.
הפועל : טאוב 17, רוטנברג ולנגר 10 כ"א, הלפרין 8, נועה ליפשיץ 5 ושחר 2.

1970

חולון, 26 במאי. שפטו : גוטר והלברייך.

הפועל ת"א 87 - הפועל מעגן-מיכאל 46

ת"א : הלפרין 22, טאוב 17, רחל שבט-ריימן ונועה ליפשיץ 14 כ"א, רוטנברג 11 ורחל מלמד 9.
מ"מ : היימן 16, שומר 10, לוי 9, פלד 4, עמית 3, צור ודרור 2 כ"א.

1971

נעמן, 18 באפריל. שפטו : ארושס ושגב.

מכבי ת"א 57 - הפועל ירושלים 44

ת"א : רווח 15, אביבה ליכטבלאו-בלס 14, רונית גיל-שרף 11, בן-עזר 7, שומכר 6, רות זבליבסקי-זיגלמן ואטלס 2 כ"א.
י-ם : ברקוביץ' 15, בכר 10, בראון 8, לויטין 6 וארבוב 5.

1972

יד-אליהו, 16 במאי. שפטו: פיסטינר וטייבלום.

מכבי ת"א 57 - הפועל ת"א 56

מכבי: רונית גיל-שרף 24, ישראלה מלחי-דירקס 14, אביבה ליכטבלאו-בלס 9, רווח 8 ושומכר 2.
הפועל: רחל טאוב 19, רחל שבט-ריימן 15, פנינה דמבינסקי 11, נועה ליפשיץ 5, רחל אדרי-פרחיה 4 ולאה מלמד 2.

1973

חולון, 23 במאי. שפטו: חסון ודגן.

הפועל ת"א 74 - מכבי ת"א 64

הפועל: פנינה דמבינסקי 26, לאה מלמד 18, אדרי 11, רחל שבט-ריימן 8, גוטהלף 6 וצביה לנדברג-לידה 5. מכבי: ורסנו 20, רונית גיל-שרף 19, אביבה ליכטבלאו-בלס 10, רווח 9, נאוה ליפשיץ 4 ושרה אלוני-ווידנפלד 2.

1974

חולון, 23 ביולי. שפטו: טייבלום וסובה.

מכבי ת"א 50 - הפועל ת"א 46

מכבי: ליכטבלאו-בלס 16, ר. גיל-שרף 12, ורסנו 10, ולקובסקי ויעקב 4 כ"א, שרה אלוני-ווידנפלד ורחל גוסטר 2 כ"א.
הפועל: פנינה דמבינסקי 19, רחל מלמד 10, אנדרה אביגל 7, גוטהלף 6 וענבר 4.

1975

יד-אליהו, 22 באפריל. שפטו: טורס וארוש.

מכבי ת"א 59 - מכבי דרום/רמת חן 47

ת"א: ליטבק 15, רחל גוסטר ורונית גיל-שרף 12 כ"א, ורסנו 10, אלקלעי ויעקב 5 כ"א.
דרום: רונית יניצקי 12, שינהרץ ועזרתי 10 כ"א, מנקוביץ' 9, קאופמן 4 ואלה גיל 2.

1976

יד-אליהו, 22 במאי. שפטו: גוטר וקניג.

מכבי ת"א 60 - הפועל ת"א 59

מכבי: אביבה ליכטבלאו-בלס 25, רונית שרף-גיל 15, יעקב 8, ליטבק 7, ורסנו 3 ואלקלעי 2.
הפועל: נטע כנעני 19, אורנה אוסטפלד 14, לאה מלמד 12, פנינה דמבינסקי 10 וצביה לנדברג-לידה 4.

1977

יד-אליהו, 25 באפריל. שפטו: ברגמן וגולדפישר.

אליצור ת"א 78 - מכבי ת"א 70

אליצור: ענת דרייגור 29, נטע כנעני 22, הוכמן 21, פלד 4 ושולביץ 2.
מכבי: נובה 22, רחל ריימן-שבט 14, רונית שרף-גיל 12, ורסנו 9, ליכטבלאו-בלס 5, א. גיל וליטבק 4 כ"א.

1978

יד-אליהו, 8 במאי. שפטו : י. כהן וצפוני.

אליצור ת"א 86 - הפועל חיפה 59

אליצור : דרייגור 33, הוכמן 23, ליטני 16, עזרי ו.ש. כהן 6 כ"א, פיקרש 2.
חיפה : כנעני 16, זיגלמן 15, גיינו 13, ויצר 9, אילון 4 ולורנץ 2.

1981

יד-אליהו, 12 במרץ. שפטו : וירובניק ומנהיים.

מכבי דרום/רמת חן 77 - אליצור ת"א 69

דרום : אוסטפלד 18, יניצקי ודירקס 15 כ"א, שרף 13, מלמד 10, דנית כהן 6 (מאמן : חוקי ניר)
אליצור : פרחיה 22, גודון 18, ליטני 10, מיס 6, ברדה, משולם ו.ש. כהן 4 כ"א ופיקרש 1.

1983

יד אליהו, 14 באפריל. שפטו : ריקי אלקלעי ופנחס נסים

מכבי דרום/רמת חן 59 - הפועל חיפה 57

למכבי דרום : אורנה אוסטפלד 27, רונית יניצקי 11, יהודית איילון 9, רונית שרף 6, דנית כהן 4, אופנהיימר 2.
לחיפה : שרה יערי 25, שירלי לב 11, רונית דיאמנט 9, רון 6, טבק 2, דבורה פרישברג 2, מונציר 1.

1984

יד אליהו, 2 באפריל, שפטו רבינוביץ' ואריאלי

אליצור ת"א 103 - א.ס. סביון 44

אליצור ת"א : ענת דרייגור 28, חנה רבינוביץ' 25, אורית ליטני 18, איריס ברדה 17, יעל משולם 12, מיס 3.
סביון : בר-צליל 9, ש.כהן 9, גושן 8, וויסמן 8, דורית כהן 4, דיצה כהן 4, ברנד 2.

1986

יד אליהו, 7 באפריל, 5000 צופים. שפטו : שי שטריקס ויוסף ליבליך

אליצור ת"א/קרית אונו 112 - מכבי דרום/רמת חן 43

לאליצור ת"א : אורלי גרוסמן 38, אורית ליטני 26, פנינה בריאלובסקי 24, ענת דרייגור 20, בלומפנלד 2
למכבי דרום/רמת-חן : זילברמן 13, ביטון 9, מירון 8, אקריב 5, קורנבליט 4, אגאי 2, אליהו 2.

1988

חולון, 24 במאי, 500 צופים. שפטו : שגיב ונוימן

אליצור ת"א 94 - מכבי ת"א 58

לתל-אביב : ענת דרייגור 22, זיוה רון 16, אורלי גרוסמן 15, גושן 13, קויטינסקי 8, כהן 6, ביטון 6, גודס 4, בירקאן 4.
למכבי : אורלי קסטן 26, יניצקי 11, לב 6, גיזסטר 6, רונית שרף 3, פנינה בריאלובסקי 2, פרישברג 2, אלכסנדרוני 2.

1990

חולון, 4 באפריל, 1500 צופים. שפטו: ברוך זלינגר ונמרוד ברין

בני יהודה 65 - מכבי ת"א 64

סל נצחון של אלומה גורן 2 שניות לסיום.

לבני יהודה: אלומה גורן 26, לימור מזרחי 11, גת 11, מייק 10, דיאמנט 6, אריאנה ששון (רבי) 2 (מאמן: עדני דגן).
למכבי ת"א: וולף 13, רונית שרף 12, אורלי קסטן 11, פנינה בריאלובסקי 9, גיזסטר 8, מקובר 6, גרינשפון 4.

1991

אולם הפועל חולון, 12 במאי, 800 צופים. שפטו: זילברברג ואסייג

אליצור חולון 74 - א.ס. רמה"ש 57

לחולון: טלי קליין 21, ענת דרייגור 18, גלית יהודה 10, גולדשטיין 8, טלי גושן 6, כץ 6, ציוני 5 (מאמן: עדני דגן).
לרמת השרון: קוויטנסקי 15, שרף 11, רונית יניצקי 10, לוי 9, אוסטפלד 8, מוסאי 2, בוחבוט 2 (מאמנת: אורנה אוסטפלד).

1994

יד-אליהו, 4 באפריל. שפטו: עלימי וברגמן.

אליצור חולון 92 - אליצור רמלה 74

חולון: אורלי גרוסמן 24, ענת דרייגור 20, לודה ספירידונובה (רום) ולימור מזרחי 15 כ"א, יוליה בארנובה 14 ואורית ליטני 4.

רמלה: טניה גראנט 22, ויקרס ושרית ארבל 14 כ"א, ויקה רודובסקי 10, אירנה סירושטן 6, בסיל ואביבית נחמני 3 כ"א, סיגל טרבלסי 2.

2000

מלחה, 13 באפריל, 1,200 צופים. שפטו: שטריקס ובייניש.

מכבי רעננה 69 - בני יהודה 57

רעננה: ט. וויליאמס 30, ללאס 16, גרינבוים 9, בליידס 7, סואץ 4, קסטן 3 (מאמן: מאיר אליהו).
יהודה: ארבל 18, מאביקה 17, ס. אדוארדס 12, מעוז 6, חרזי 4 (מאמן: אלי רבי).

2004

מטרו-ווסט, 16 במרץ, 1,200 צופים. שפטו: ברגמן ורדומסקי.

אליצור רמלה 84 - הפועל חיפה/מוצקין 81 (אחרי 2 הארכות)

רמלה: ווקר 29, ל. כהן 17, הול 15 (14 ריב'), וסלובסקי 9, גורביץ' 7, ז'אקולה 4, נאתכו 3, זלץ ורום לא קלעו (מאמן: טל נתן).

מוצקין: מוסטפינה 23, סלווין 20 (9 ריב', 9 אס'), גיבנס 19, פרייד 17 (13 ריב'), מירון 2, קינדלר, שפיצנדל וזלץ-לוי לא קלעו (מאמן: עדן ענבר).

(ספסל: הבית של הכדורסל הישראלי, 2016).

		הופעות	סה"כ ממוצע	
1	ענת דרייגור	14	339	24.2
2	אורלי גרוסמן	11	204	18.5
3	אביבה ליכטבלאו-בלס	11	188	17.1
4	רונית גיל-שרף	14	176	12.6
5	חנה הוכמן-רבינוביץ'	7	160	22.9
6	אלומה גורן	10	137	13.7
7	שרה זיגלמן-יערי	6	128	21.3
8	לימור מזרחי	9	124	13.8
9	אורית ליטני	8	122	15.3
10	אינה גורביץ'	8	110	13.8
11	ויקה רודובסקי	6	94	15.7
12	מילה ניקוליץ'	5	93	18.6
13	רחל טאוב	6	90	15.0
14	רות זבילבסקי-זיגלמן	8	87	10.9
15	אורנה אוסטפלד	5	82	16.4
16	נטע כנעני	4	71	17.8
17	רחל אדרי-פרחיה	5	69	13.8
18	לודה רוס	10	68	6.8
19	פנינה דמבינסקי	4	66	16.5
20	רונית יניצקי	6	64	10.7
21	לירון כהן	5	62	12.4
22	זיוה רון	6	61	10.2
23	לאה מלמד	6	61	10.2
24	רונית דיאמנט	6	55	9.2
25	רחל ורסנו	5	52	10.4
26	לייני סלויין	4	51	12.8
27	רחל ריימן-שבט	4	51	12.8
28	תמר שומכר	8	50	6.3
29	אמבר הול	4	49	12.3
30	טניה גראנט	2	49	24.5
31	מוואדי מאביקה	3	49	16.3

שחקנית	שנה	קבוצה	נקודות
אורלי גרוסמן	1986	אליצור תל-אביב	38
ענת דרייגור	1978	אליצור תל-אביב	33
איתנה טבקרו	1980	הפועל חיפה	32
ענת דרייגור	1979	אליצור תל-אביב	32
טארה ויליאמס	2000	מכבי רעננה	30
חנה הוכמן-רבינוביץ'	1979	אליצור תל-אביב	30
ענת דרייגור	1987	אליצור תל-אביב	30
אביבה ליכטבלאו-בלס	1969	מכבי תל-אביב	29
ענת דרייגור	1977	אליצור תל-אביב	29
איינה ווקר	2004	אליצור רמלה	29
חנה הוכמן-רבינוביץ'	1980	אליצור תל-אביב	28
שרה זיגלמן-יערי	1979	הפועל חיפה	28
ענת דרייגור	1984	אליצור תל-אביב	28
ורדית אגאי	1982	הפועל חיפה	28
אביבה ליכטבלאו-בלס	1964	מכבי תל-אביב	28
אלומה גורן	1987	הפועל גבעת חיים	27
ענת דרייגור	1985	אליצור תל-אביב	27
אינה גורביץ'	1997	אליצור חולון	27
אורנה אוסטפלד	1983	מכבי דרום/רמת-חן	27
טניה גראנט	1993	אליצור רמלה	27

שחקניות	הופעות	זכיות	מס' קבוצות	קבוצות איתן הופיעה בגמר גביע
ענת דרייגור	14	13	1	אליצור תל-אביב (חולון)
רונית גיל-שרף	14	8	4	מכבי דרום, מכבי ת"א, מכבי דרום/רמת-חן, רמה"ש
אביבה ליכטבלאו-בלס	11	9	1	מכבי תל-אביב
אורלי גרוסמן	11	8	2	אליצור תל-אביב (חולון), אליצור רמלה
אלומה גורן	10	6	4	הפ' גבעת חיים, בני יהודה, אליצור חולון, רמה"ש
לודה רום	10	5	2	אליצור חולון, אליצור רמלה
לימור מזרחי	9	4	4	בני יהודה, אליצור חולון, אליצור רמלה, רמה"ש
אורית ליטני	8	7	1	אליצור תל-אביב (חולון)
אינה גורביץ'	8	7	3	אליצור חולון, רמת השרון, אליצור רמלה
רות זבילבסקי-זיגלמן	8	7	1	מכבי תל-אביב
תמר שומכר	8	7	1	מכבי תל-אביב
תמר מעוז	8	6	3	אליצור חולון, בני יהודה, רמת השרון
חנה הוכמן-רבינוביץ'	7	6	1	אליצור תל-אביב (חולון)
שרה אלוני-ווידנפלד	7	4	1	מכבי תל-אביב
מיכל גושן	6	5	2	א.ס סביון, אליצור תל-אביב (חולון)
נאוה ליפשיץ	6	4	2	הפועל גן שמואל, מכבי תל-אביב
טלי קליין	6	4	3	אליצור חולון, אליצור רמלה, בני יהודה
לאה מלמד	6	3	2	הפועל תל-אביב, מכבי דרום רמת-חן
רונית יניצקי	6	3	4	מכבי דרום/רמת-חן, אליצור ת"א, מכבי ת"א, רמת השרון
רחל טאוב	6	2	1	הפועל תל-אביב
רונית דיאמנט	6	1	4	הפועל חיפה, הפועל גבעת חיים, בני יהודה, הפועל קישון
שרה זיגלמן-יערי	6	1	1	הפועל חיפה
זיוה רון	6	1	3	הפועל חיפה, הפועל גבעת חיים, אליצור ת"א
ויקה רודובסקי	6	0	1	אליצור רמלה
צילה אופנטיר	5	4	1	מכבי תל-אביב
מילה ניקוליץ'	5	3	3	אליצור רמלה, אליצור חולון, רמת השרון
לירון כהן	5	3	3	מכבי רעננה, אליצור רמלה, רמת השרון
רחל ורסנו	5	3	1	מכבי תל-אביב
אורנה אוסטפלד	5	2	4	הפועל ירושלים, הפועל ת"א, דרום/רמת-חן, רמת השרון
רחל אדרי-פרחיה	5	2	2	הפועל ת"א, אליצור תל-אביב
נועה ליפשיץ	5	1	2	הפועל גן שמואל, הפועל תל-אביב

מחזיקות הגביע

עונה	זוכה	פיינליסטית	תוצאה
1958/1959	מכבי תל אביב	הפועל גן שמואל	33-42
1960/1961	הפועל תל אביב	מכבי תל אביב	33-42
1961/1962	מכבי תל אביב	הפועל ירושלים	36-43
1962/1963	מכבי תל אביב	הפועל תל אביב	43-56
1963/1964	מכבי תל אביב	הפועל פתח תקווה	46-76
1964/1965	מכבי תל אביב	מכבי קריית מוצקין	37-71
1965/1966	מכבי תל אביב	הפועל תל אביב	43-62
1967/1968	הפועל מעגן מיכאל	מכבי דרום ת"א	35-48
1968/1969	מכבי תל אביב	הפועל תל אביב	52-66
1969/1970	הפועל תל אביב	הפועל מעגן מיכאל	46-87
1970/1971	מכבי תל אביב	הפועל ירושלים	44-57
1971/1972	מכבי תל אביב	הפועל תל אביב	56-57
1972/1973	הפועל תל אביב	מכבי תל אביב	64-74
1973/1974	מכבי תל אביב	הפועל תל אביב	46-50
1974/1975	מכבי תל אביב	מכבי רמת חן	47-59
1975/1976	מכבי תל אביב	הפועל תל אביב	59-60
1976/1977	אליצור תל אביב	מכבי תל אביב	70-78
1977/1978	אליצור תל אביב	הפועל חיפה	59-86
1978/1979	אליצור תל אביב	הפועל חיפה	84-89
1979/1980	הפועל חיפה	אליצור תל אביב	82-86
1980/1981	מכבי רמת חן	הפועל חיפה	69-77
1981/1982	אליצור תל אביב	הפועל חיפה	77-81

57-59	הפועל חיפה	מכבי רמת חן	1982/1983
44-103	א.ס. סביון	אליצור תל אביב	1983/1984
50-62	הפועל חיפה	אליצור תל אביב	1984/1985
43-112	מכבי רמת חן	אליצור תל אביב/קריית אונו	1985/1986
72-75	הפועל גבעת חיים	אליצור תל אביב	1986/1987
58-84	מכבי תל אביב	אליצור תל אביב	1987/1988
67-68	בני יהודה תל אביב	אליצור תל אביב	1988/1989
64-65	מכבי תל אביב	בני יהודה	1989/1990
57-74	א.ס. רמת השרון	אליצור חולון	1990/1991
59-82	הפועל קישון	אליצור חולון	1991/1992
54-69	אליצור רמלה	אליצור חולון	1992/1993
74-92	אליצור רמלה	אליצור חולון	1993/1994
72-90	אליצור רמלה	אליצור חולון	1994/1995
62-71	אליצור רמלה	אליצור חולון	1995/1996
83-84	אליצור רמלה	אליצור חולון	1996/1997
78-84	אליצור רמלה	אליצור חולון	1997/1998
88-96	אליצור רמלה	רמת השרון	1998/1999
57-69	בני יהודה	מכבי רעננה	1999/2000
79-80	רמת השרון	מכבי רעננה	2000/2001
56-64	בני יהודה	א.ס. רמת השרון	2001/2002
59-73	אליצור רמלה	א.ס. רמת השרון	2002/2003
81-84 לאחר שתי הארכות: 64-64 ו-73-73	הפועל חיפה/מוצקין	אליצור רמלה	2003/2004

טבלת זכיות

דירוג	קבוצה	זכיות סגנית
1.	מכבי תל אביב	12 5
2.	אליצור תל אביב	10 1
3.	אליצור חולון	8 0
4.	א.ס. רמת השרון	6 6
5.	אליצור רמלה	5 10
6.	הפועל תל אביב	3 6
7.	מכבי רמת חן	3 4
8.	מכבי בנות אשדוד	2 1
9.	מכבי רעננה	2 0
10.	הפועל חיפה	1 7
11.	בני יהודה	1 3
12.	הפועל מעגן מיכאל	1 1
13.	הפועל ירושלים	0 2
14.	הפועל פתח תקווה	0 2
15.	א.ס. סביון	0 1
16.	הפועל גבעת חיים	0 1
17.	הפועל גן שמואל	0 1
18.	הפועל קישון	0 1
19.	מכבי דרום תל אביב	0 1
20.	מכבי קריית מוצקין	0 1

כדורסל

הליגה הלאומית 1976 — 1954 והמיקום בה

1976	1975	1974	1973	1972	1971	1970	1969	1968	1967	1966	1965	1964	1963	1962	1961	1960	1959	1958	1957	1955	1954	
1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	2	3	1	1	1	2	2	1	1	1	1	1	מכבי ת"א
																						הפועל חולון
3	4	5	4	3	2	2	1	2	2	1	1	2	2	3	1	1	2	2	2	4	3	הפועל ת"א
																						הפועל מעין ברור
																						הפועל גבע
																						מכבי דרום
9	11		11	7	9	9	7	5	5	6	12	12	11	10			12	7	9	9	7	מכבי חיפה
																						מכבי הצפון
																						הפועל אשדוד-יעקב ¹
																						הפועל משמר-העמק ²
																						מכבי ירושלים
11	8	7		12	7	10	4	3	3	3	2	3	3	2	5	3	3	5	4	8		הפועל חיפה
																						ב.מ.ע. ת"א
8	6	10	3		12	9	9	7	10	9	7	6	8	4	10	6	10		12			הפועל ירושלים
																						הפועל בית-אלפא
																						מכבי פ"ת
																						מכבי מוצקין
																						הפועל ג. ברנר ²
																						הפועל ר"ג
																						הפועל גבעת-חיים
																						הפועל יגור
																						הפועל קריית-חיים
																						הפועל גבע ⁵
																						בית"ר ת"א
																						אס"א ת"א
																						מכבי רמת-גן
																						הפועל ניר-דוד ⁴
																						הפועל פ"ת
																						בית"ר ירושלים
																						אליצור תל-אביב
																						הפועל עפולה
																						הפועל גן-שמאל

1. מ-1970 אשדוד יעקב מאוחדת עם אפיקים

2. מ-1970 גבעת-ברנר מאוחדת עם נען

3. מ-1971 משמר-העמק מאוחדת עם רמת-השופט ומופיעה בשם מגידו

4. מ-1971 ניר-דוד מאוחדת עם בית-אלפא

5. מ-1972 גבת מאוחדת עם יגור

אלופות ישראל — נשים

מכבי תל-אביב	—	1958	—	מכבי תל-אביב
מכבי תל-אביב	—	1959	—	מכבי תל-אביב
הפועל תל-אביב	—	1960	—	הפועל ירושלים
הפועל תל-אביב	—	1961	—	הפועל תל-אביב
מכבי תל-אביב	—	1962	—	הפועל תל-אביב
מכבי תל-אביב	—	1963	—	הפועל יגור
מכבי תל-אביב	—	1964	—	מכבי תל-אביב
הפועל תל-אביב	—	1965	—	מכבי תל-אביב
הפועל תל-אביב	—	1966	—	מכבי תל-אביב
מכבי תל-אביב — 1976				

ליגה לאומית נשים — 1976

34	931—1250	2	16	18	1. מכבי תל-אביב
33	959—1175	3	15	18	2. אליצור תל-אביב
33	888—1252	3	15	18	3. הפועל תל-אביב
28	1025—1040	8	10	18	4. אליצור פתח-תקוה
28	1083—1090	8	10	18	5. הפועל מעגן-מיכאל
26	994—964	10	8	18	6. הפועל חיפה
24	1065—881	12	6	18	7. הפועל ירושלים
23	996—860	13	5	18	8. מכבי דרום
22	1076—863	14	4	18	9. הפועל קישון
19	1161—863	17	1	18	10. מכבי הר-הכרמל

* עלו לליגה הלאומית : הפועל שדות-ים והפועל גבעתיים.

גביע-המדינה, נשים

33:42	הפועל גן-שמואל	—	מכבי ת"א	—	1960
33:42	מכבי ת"א	—	הפועל ת"א	—	1962
36:43	הפועל ירושלים	—	מכבי ת"א	—	1963
43:56	הפועל ת"א	—	מכבי ת"א	—	1964
46:76	הפועל פ"ז	—	מכבי ת"א	—	1965
37:71	מכבי ק.מוצקין	—	מכבי ת"א	—	1966
43:62	הפועל ת"א	—	מכבי ת"א	—	1967
35:48	מכבי דרום ת"א	—	הפועל מעגן-מיכאל	—	1968
52:66	הפועל ת"א	—	מכבי ת"א	—	1969
46:87	הפועל מעגן-מיכאל	—	הפועל ת"א	—	1970
44:57	הפועל ירושלים	—	מכבי ת"א	—	1971
56:57	הפועל ת"א	—	מכבי ת"א	—	1972
64:74	מכבי ת"א	—	הפועל ת"א	—	1973
46:50	הפועל ת"א	—	מכבי ת"א	—	1974
47:59	מכ. דרום/רמת-חן	—	מכבי ת"א	—	1975
59:60	הפועל ת"א	—	מכבי ת"א	—	1976

110

אלופות ישראל — נשים

1969	הפועל תל-אביב	—	מכבי תל-אביב	—	1958
1970	הפועל תל-אביב	—	מכבי תל-אביב	—	1959
1971	מכבי תל-אביב	—	הפועל ירושלים	—	1960
1972	מכבי תל-אביב	—	הפועל תל-אביב	—	1961
1973	מכבי תל-אביב	—	הפועל תל-אביב	—	1962
1974	הפועל תל-אביב	—	הפועל יגור	—	1963
1975	הפועל תל-אביב	—	מכבי תל-אביב	—	1964
1976	מכבי תל-אביב	—	מכבי תל-אביב	—	1965
1977	אליצור תל-אביב	—	מכבי תל-אביב	—	1966
1978	אליצור תל-אביב	—	מכבי תל-אביב	—	1967
1979	אליצור תל-אביב	—	מכבי תל-אביב	—	1968

מי ומי בבחירת ישראל

7	דליה הפנר (מכבי תל-אביב)	—	12	אביבה בלס (מכבי תל-אביב)	—
7	אביבה זילברשטיין (מכבי ת"א)	—	12	רונית גיל (מכבי תל-אביב)	—
7	אורה נודל (הפועל עמק-הירדן)	—	12	רחל סאוב (הפועל תל-אביב)	—
7	אהובה פלטוס (מכבי ת"א)	—	12	לאה מלמד (הפועל תל-אביב)	—
7	דבורה קמינר (הפועל חיפה)	—	12	מלכה רווח (מכבי תל-אביב)	—
7	מיה קרפ (הפועל עמק-הירדן)	—	11	תמר מסל-שומכר (מכבי ת"א)	—
7	מילכה ש רץ (הפועל חיפה)	—	8	יהודית איצקוביץ (הפועל חיפה)	—
7	יהודית שמבן (הפועל חיפה)	—	8	ישראלה דירקס (מכבי ת"א)	—
6	אורנה ברקוביץ (הפועל יר שלים)	—	8	פנינה דמבינסקי (הפועל ת"א)	—
6	נוגה רוטנברג (הפועל ת"א)	—	8	נסע כנעני (הפועל קישון)	—
4	דפנה אסלס (מכבי תל-אביב)	—	8	רחל שבט-ריימן (הפועל ת"א)	—
4	מרים בן-עזר (מכבי תל-אביב)	—	7	צילה אופנטיר (מכבי ת"א)	—
4	רות זיגלמן (מכבי ת"א)	—	7	סובה אפשטיין (מכבי ת"א)	—
4	נאוה ליפשיץ (מכבי ת"א)	—	7	רעיה ברונשטיין (הפועל ת"א)	—
4	עליה פנטורין (הפועל ירושלים)	—	7	ציונה גלעד (הפועל כפר-גלעד)	—
4	צילד רפפורט (הפועל יגור)	—	7	נירה דורון (הפועל משמר-העמק)	—
2	רחל ורטנו (מכבי דרום-ת"א)	—	7	לאה דטוצ'ניק (הפועל חיפה)	—
			7	אמירה הדרה (הפועל חיפה)	—

183

ישראל במשחקי גביע-קוראץ

132:148 = 68:64 , 64:84	— גאלאטסריי איסטנבול	1975 * הפועל גבת/יגור
71:79 , 59:72	— הפועל גבת/יגור	אי. בי. פי. רומא
186:204 = 112:110 , 74:94	— הפועל רמת-גן	מונאקו צרפת
89:99 , 91:95	— הפועל רמת-גן	1976 מובילקוואטור מילאנו
154:157 = 83:62 , 71:95	— א.א.ק. אחונה	הפועל תל-אביב
163:169 = 96:78 , 67:91	— הפועל תל-אביב	קינאמרטיני טורינו
176:182 = 75:106 , 101:76	— אנטייב צרפת	הפועל תל-אביב
84:87 , 117:126	— הפועל תל-אביב	ברצלונה ספרד
166:174 = 87:74 , 79:100	— לה-מאן צרפת	1977 הפועל תל-אביב
149:157 = 81:71 , 68:86	— מונסו בלגיה	הפועל רמת-גן

* 1974 מכבי רמת-גן והפועל ירושלים נאלצו לוותר על השתתפותם בגלל מלחמת יום-הכיפורים.

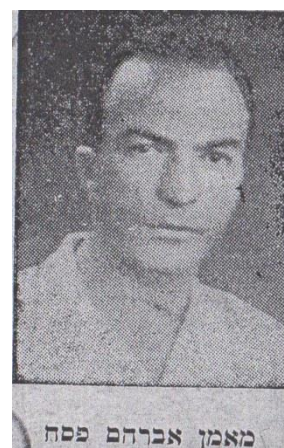
ישראל בגביע-אירופה לאלופות, נשים

*10:45 , 34:84	— הפועל תל-אביב	1962 סלאביה סופיה
26:96 , 36:93	— מכבי תל-אביב	1965 ט.ט. ריגה
26:47 , 27:57	— אנקרה קולני תורכיה	1966 מכבי תל-אביב
25:51 , 39:55	— מכבי תל-אביב	סלובאן-אורביס פראג
47:65 , 43:61	— מכבי תל-אביב	1967 פוליטכניקה בוקרשט
57:62 , 40:43	— מכבי תל-אביב	1968 אוניון-פירסטון וינה
94:105 = 39:55 , 55:50	— מכבי תל-אביב	1969 רקוארו-ויצנצה איטליה
111:142 = 51:83 , 60:59	— הפועל תל-אביב	1970 ראפיד בוקרשט
66:93 , 60:83	— הפועל תל-אביב	1971 פוליטכניקה בוקרשט
69:78 , 65:77	— מכבי תל-אביב	1972 זלוניצאר סאראייבו
41:51 , 48:59	— מכבי תל-אביב	1973 ראפיד בוקרשט
43:108 , 49:67	— מכבי תל-אביב	1974 קלרמון-פאראן צרפת
56:98 , 46:85	— הפועל תל-אביב	1975 פוליטכניקה בוקרשט
65:90 , 42:59	— הפועל תל-אביב	1976 גיאס-סיסטו סאן-גיובאני
71:90 , 55:95	— מכבי תל-אביב	1977 הכוכב-האדום בלגראד

* המשחק הפסק במחצית בגלל גשם והתוצאה אושרה כסופית.

ישראל בגביע-אירופה למחזיקות-גביע, נשים

37:87 , 49:80	— הפועל ירושלים	1972 וודבאץ בלגראד
57:83 , 53:74	— הפועל ירושלים	לה-ג'ארב צרפת
80:104 = 45:44 , 35:60	— ק.ר.א.פ. מדריד	1973 הפועל תל-אביב
46:53 , 52:71	— א.ט.ו. דיסלדורף	הפועל תל-אביב
61:100 , 76:95	— הפועל תל-אביב	הכוכב-האדום בלגראד
58:77 , 68:73	— הפועל תל-אביב	לבסקי סופיה
46:94 , 64:83	— הפועל תל-אביב	1974 אקדמיה בוקרשט
111:114 = 51:59 , 60:55	— לה-לוגייס בלגיה	1975 מכבי תל-אביב
57:65 , 52:82	— מכבי תל-אביב	אקדמיה בוקרשט
114:130 = 44:68 , 70:62	— מכבי תל-אביב	1976 ק.ר.א.פ. מדריד
51:84 , 54:57	— מכבי תל-אביב	לה-מאן צרפת
53:82 , 82:97	— אליצור תל-אביב	1977 ראפיד בוקרשט

מוזמן אברהם פסח

כדורסלניות מכבי ת"א שזכו באליפות המדינה ללא הפסד.
בשבוע שעבר כאלופות ישיבה
אלה הספורניות בינלאומיים. אני

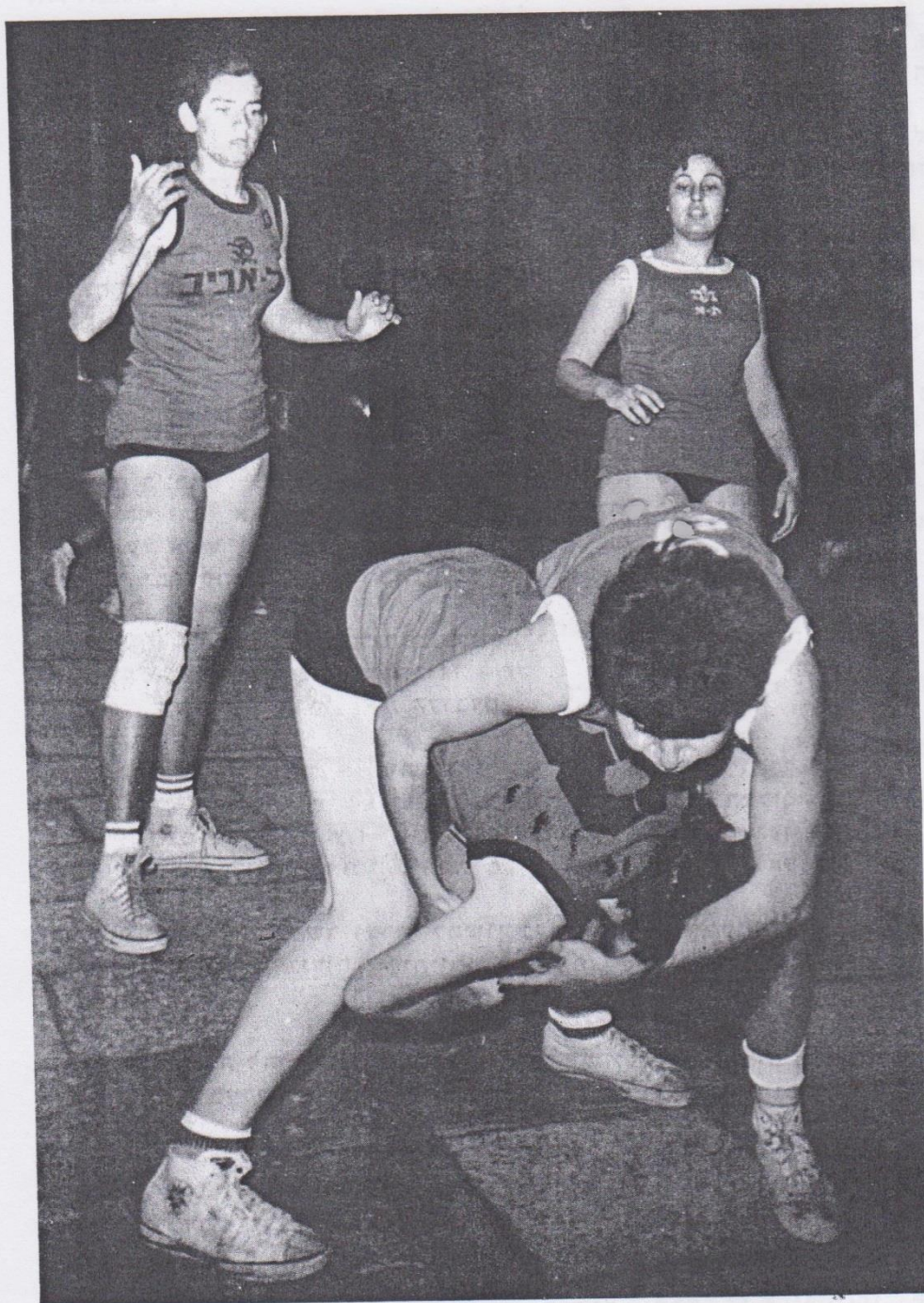

כולן בעד אחד — אחד בעד כולן. אברהם פסח, המאמן הוותיק של בנות מכבי תל-אביב, שחזר העונה לאמנון, נראה בתצלום בחברת השחקניות הוותיקות של מכבי ת"א, ערב הנסיעה לבריה"מ ב-1965. מימין לשמאל: צילה אופנטיר, תמר שומכר, אביבה בלס, המאמן אברהם פסח, רותי זיגלמן, פועה משגב ואהובה דוברובין. עם פרישתה של אביבה בלס ממכבי ת"א, לא נותרה בקבוצה אף אחת מהשחקניות הנראות בתצלום

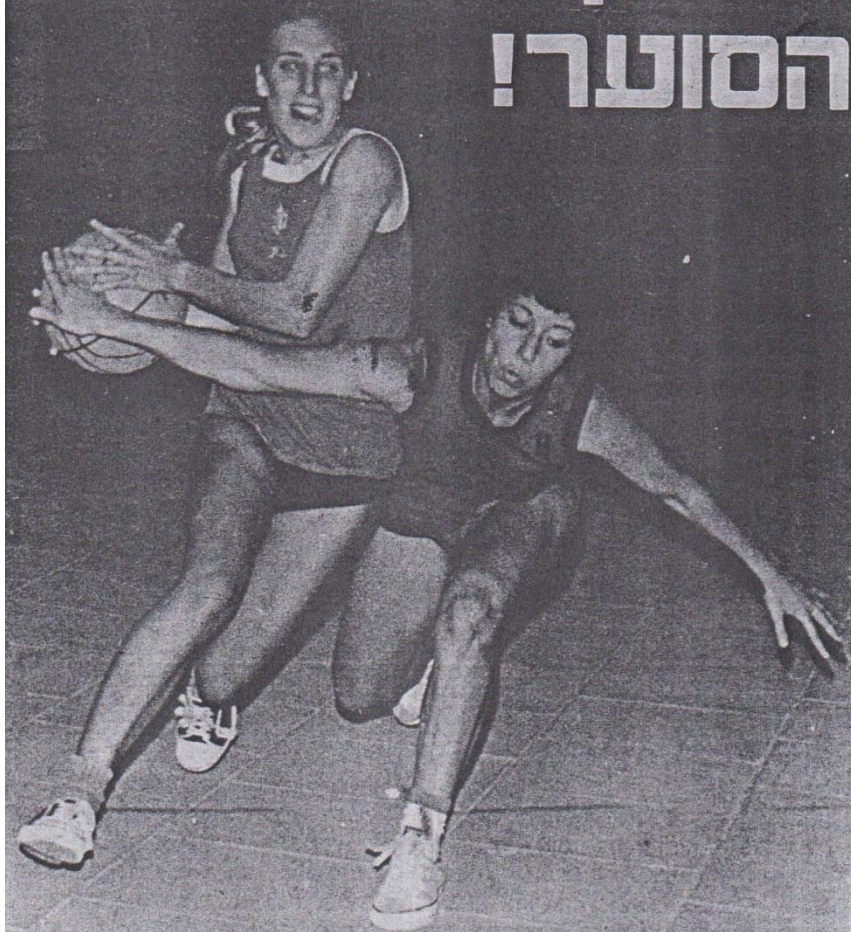
1974 - '23A 216A
Rg 1224-101 PVAN

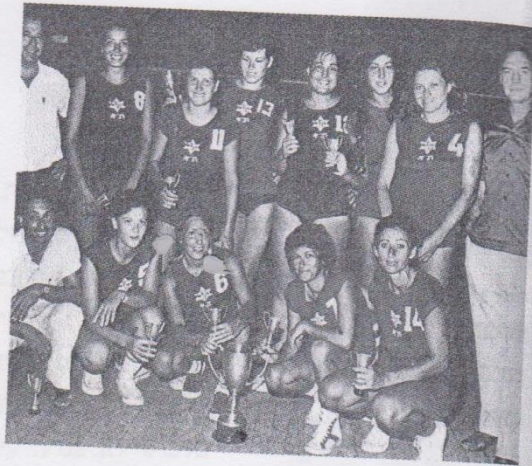
מאבק גברי בדרכי התל-אביב המכריע בליגה לנשים.

הרחק מן ההמון הסוער!

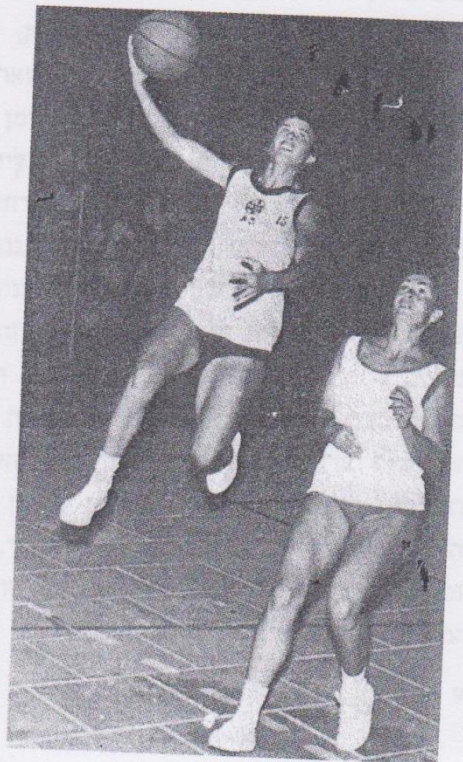

אסף קוטין

רונית גיל (משמאל) בעת פריצה לסל

כנות מכבי תל-אביב עם עוד
גביע גביע המדינה בשנות
ה-60.
מימין: המאמן אלברט פסח ז"ל,
תמר שומכר, אילנה פלסר,
אביבה ליכטבלאו-בלס, מרים
בן-עזר, שרה אלוני, דפנה
צור-אטלס, המנהל יצחק פרנקל
כורעות: דליה קליינמן-ורון,
נאוה ליפשיץ-סמל ז"ל, רונית
גיל-שרף, רבקה אלקלעי

רותי סבילבסקי-זיגלמן
ממכבי תל-אביב